

RAKENTAJA

Numero **10**
Perjantai 12.10.2018

AKL Posti Oy

8 **TR-ristiinmittaus** toi eri yritykset toistensa työmaille Tampereella.

12 **Kuolema** oli lähellä firman juhlissa. Työkaveri pelasti hengen.

18 **Rakentajanaiset** saivat ansaitsemaansa huomiota Helsingissä.

PT:n kolmikanta

Julkinen talous, työmarkkinat ja makrotalous

Palkansaajien tutkimuslaitos sai elokuussa uuden johtajan, kun Elina Pylkkänen valittiin Seija Ilmakunnaksen seuraajaksi.

Teksti: Jukka Nissinen Kuva: Kimmo Brandt

Minulla on tutkijatausta, siksi Palkansaajien tutkimuslaitokselle tulo on luontevaa, PT:n johtaja **Elina Pylkkänen** sanoo.

Pylkkänen on työskennellyt sekä Suomen että Ruotsin valtionvarainministeriöissä. Hänen mukaansa ruotsalaisessa virkamieskulttuurissa tutkimus on isommassa roolissa.

– Suomessa virkamiestyöhön kuuluu enemmän suoraa lainvalmistelua. Ruotsissa on enemmän työryhmiä, joissa tarvitaan tutkijan kompetenssia.

Suomalaista valtionvarainministeriötä pidetään ei-liikkeenä. Julkisuuteen välittyvä kuva siitä, että valtionhallinnossa ei ole varaa mihinkään.

– VM:n budjettiosasto pitää tiukasti kiinni valtion menokehystä, mutta poliitikot voivat tehdä saman toimenpiteen kiertotietä verohuojennuksena. Sama menoerä viedään budjetin toiselle puolelle: euro on sama menopuolella kuin tulopuolella saamatta jäänyt veroeuro, Pylkkänen selventää.

Pylkkänen oli hyvä oppilas lukiossa. Pitkän matikan lukijana hän pääsi yliopistoon pelkällä päästötodistuksellaan. Pylkkäsen ideana oli etsiä mieluisin oppiaine yliopiston sisältä käsin.

– Sain hyvän neuvon vanhemmalta opiskelijalta: sinun alasi löytyy sieltä, missä naurat samoille vitseille professoreiden kanssa.

Hauskimmat jutut löytyivät kansantaloustieteestä. Pylkkästä naurattivat muun muassa **Vesa Kanniaisen**, **Heikki Loikkasen**, **Matti Tuomalan** ja **Erkki Koskelan** heitot.

Maisteritutkinnon jälkeen Pylkkänen halusi kansainvälisempiin ympyröihin. Terveystaloustiede kiinnosti Pylkkästä ja Göteborgissa oli sopivasti käynnissä tohtorinkoulutusohjelma, joka siviisi muun muassa Afrikkaan keskittyvää tutkimus- ja kehitysyhteistyöohjelmaa.

– Minua kiinnosti jo silloin työn tarjonta, järjestelmät ja sosiaalipolitiikka.

Ruotsissa Pylkkänen on viettänyt 10 vuotta elämästään.

– Ensimmäiset 3 vuotta tein väitöskirjaa. Seuraavat 7 vuotta työskentelin valtionvarainministeriössä.

Suomeen palattuaan Pylkkänen oli ensin vuoden verran jo edesmenneessä Stakesissa tutkimusjohtajana. Samaan aikaan Stakesin muuttuessa THL:ksi Pylkkästä pyydettiin finanssineuvokseksi valtionvarainministeriön vero-osastolle.

Rakennusliitto tarvitsee tutkimusta

Pylkkäsen kiinnostus työmarkkinatutkimukseen on peräisin opiskelua ajoilta. Pylkkänen haluaa tutkia miten esimerkiksi verotus vaikuttaa työvoiman tarjontaan ja kysyntään.

– Työkokemukseni ministeriöissä painottui julkiseen talouteen, mikä on yksi meidän 3:sta

painopisteestämme PT:n tutkimuksessa. Ne 2 muuta ovat työmarkkinat ja makrotalous.

PT lunastaa paikkansa näillä painopisteillä, sillä etenkin työmarkkinoiden tutkimusta työntekijänäkökulmasta tehdään niukalti muissa tutkimuslaitoksissa. Jotta tutkimus olisi laadukasta, sen on täytettävä kaikki kansainväliset hyvän tieteellisen tutkimuksen kriteerit. Tästä Pylkkäsen on helppo jatkaa, sillä PT:ssä tutkimus on jo korkeatasoista.

– Tutkimuksemme laatu ja arvostus takaavat meille paikan asiantuntijaryhmissä, jotka tuottavat tietoa päätöksenteon tueksi. Musta tuntuu -argumenteilla ei pääse pitkälle.

Rakennusliitolla ei ole omaa tutkimusorganisaatiota, joten yhteistyö PT:n kanssa on luonteva vaihtoehto tiedonhankinnassa. Pylkkästä itseään kiinnostaa kaivautua rakennusalan mutkikkaaseen maailmaan.

– Esimerkiksi rakennusalan tuottavuutta ei voi pusertaa yhteen numeroon. Se on heterogeeninen kokonaisuus, joka täytyy ryhmitellä mielekkäiksi osiksi, ja tutkia hienojakoisemmin.

Rakennusliitosta löytyy alan erikoistuntemusta, jota tarvitaan mielekkäiden tutkimuskysymysten asettamiseksi. PT tuo tutkimustyömaalle tilastollista analyysiosaamista.

Pylkkäsellä on myös valtionvarainministeriön ajoilta näkökulma rakentamiseen. Hän johti kiinteistöverotuksen arvostamisjärjestelmien uudistamishanketta, joten tonttien arvostus, rakentamisen lupakäytännöt ja kiinteistöjen rakennustyypikohtaiset arvostukset ovat entuudestaan tuttuja.

Kotitalousvähennyksestä suhdannetyökalu

Rakennusala oli käynnistämässä nykyistä noususuhdannetta. Yksi syy tähän on ollut alhainen korkotas, joka on kiihdyttänyt rakennusinvestointeja. Myös julkiset rakennushankkeet ovat kuumeneet rakentamisen suhdanteita.

– Vastasyklinen suhdannepolitiikka olisi erityisen tärkeää rakennusosalalle. Valtio tekee nyt huonoa myötäsyklisiä politiikkaa. Se investoi rakennushankkeisiin silloin, kun talous kasvaa. Ja vetää hanat kiinni, kun talous hyytyy. Julkisen sektorin pitäisi toimia juuri päinvastoin.

Pylkkänen toisi suhdanneajattelun muun muassa kotitalousvähennykseen. Vähennystä käytetään vuosittain yli 400 miljoonan euron edestä, josta remonttien osuus on 85 prosenttia.

– Se olisi todella hyvä suhdannetyökalu. Verotukea pienennettäisiin, kun talous kasvaa. Kun taloudessa menee huonosti, vähennyksen enimmäismäärää ja korvausprosenttia jälleen kasvatettaisiin. Peräänkuulutan valtiolta viisaampaa suhdannepolitiikkaa.

Suomessa muun muassa Talouspolitiikan arviointineuvosto on kritisoinut valtion harjoittamaa

politiikkaa ja ehdottanut aktiivisempia vastasyklisiä toimenpiteitä.

– Kunnilla on myös valtavat budjetit. Valtion verotulot ovat 45 miljardia euroa ja kuntien verotulot ovat 24 miljardia euroa.

Kun muut kuntien saamat tulot lasketaan mukaan, summa nousee 45 miljardiin euroon. Kunnissa mietitään parhaillaan sote-ratkaisuja ja siellä saattavat hoiva-alan ja terveydenhuollon rakennusprojektit lähteä pahasti lapasesta.

Rakennusalan suhdanteiden loiventaminen olisi toivottavaa niin työntekijöiden kuin yritysten kannalta. Työntekijöille se merkitsi tasaisempaa työllisyyttä. Yrittäjälle investointien tekeminen olisi turvallisempaa.

– Kotitaloudet kärsivät laskusuhdanteista eniten, jos julkinen valta ei huolehdi puskuroinnista, vaan elää kädestä suuhun. Tasainen, hallitunpi kasvu on aina parempi asia kuin nopea kasvu ja yhtäkkinen pudotus. Jos kotitalouksien kulutuskysyntä säilyy hyvällä tasolla myös laskusuhdanteissa, lama lyhenee.

Suomessa on pitkään puhuttu taloudellisten lyhyen aikavälin kriteerien ylivallasta. Poliitikot haluavat tehdä päätöksiä, joiden vaikutukset näkyvät tässä ja nyt.

– Tällöin lyhyen aikavälin taloudellisille ratkaisuille annetaan liiaksi painoarvoa. Esimerkiksi sosiaalipolitiikkaa ja koulutusta pitäisi katsoa pitkäjänteisemmin eikä lähteä tämän hetken tai edes yhden hallituskauden mittaisista vaikutuksista. Vaikutukset ulottuvat pitemmälle.

Ammattikoulutuksen leikkaukset ovat osuneet erityisesti heikompiin oppilaisiin, mikä saattaa johtaa syrjäytymiseen yhteiskunnasta. Pylkkänen tutkisi asiaa monitieteisesti. Millaiset valmiudet 16-vuotiaalla on ottaa vastuuta omasta opiskelustaan?

– Psykologia ja neurotiede kertovat, että aivot kehittyvät aina 25 ikävuoteen saakka. Vastuunkantamiskykyä kehittyä vielä yli 20-vuotiaille. Nämäkin tosiasiat pitäisi ottaa huomioon.

Pylkkäsen mielestä myöskään ikäänntyneiden osaamista ja työkykyä ei osata käyttää työmarkkinoiden kannalta parhaalla tavalla. Elinikä ko-hoaa koko ajan ja ikäihmiset ovat yhä työkykyisempiä.

Tusinahallitukset

Hallitukset muistuttavat Pylkkäsen mielestä yhä enemmän toisiaan.

– Usein ministerit astuvat valtaan intoa puhken ja luulevat lähtevänsä liikkeelle puhtaalta pöydältä ja keksivät pyörän uudestaan.

Hallituksen ensihetket ovat yhtä huumaa ja hyviä uudistuksia luvataan liukuhihnalta. Lainsäädännön arki osoittautuu kuitenkin toisenlaiseksi. Jo lain valmistelu vaatii paljon huolellista valmis-

telua, sitten vielä toimeenpano vaatii oman aikansa, jotta halutut vaikutukset saadaan osumaan maaliinsa.

– Myöskään ihmisten asenteita ja arvoja ei käännetä hetkessä. Näimme sen itänaapurissa, kun sosialistinen talous muutettiin IMF:n avulla markkinataloudeksi yhdessä yössä. Se taisi käännyä täysin itseään vastaan

Verottaja seuraa jatkuvasti kansalaisten veronmaksuhaluja. Se vaihtelee merkittävästi eri verolajien kohdalla.

– Ihmiset eivät tunnu kokevan epämiellyttäväksi, että he maksavat progressiivista tuloveroa. Sen sijaan he ovat erittäin käärmeissään kiinteistöveron maksamisesta, vaikka se on vain

vajaa kymmenesosa kuntien keräämästä kunnallisverosta.

Suomalaisten veronmaksuymyönteisyys on jopa kasvanut viime vuosina. Ihmiset kokevat saavansa rahoilleen vastinetta.

– Maksuintoa voi lisätä myös se, että ihmiset matkustavat paljon. He näkevät toisenlaisia olosuhteita, huonoa infraa, byrokratiaa ja korruptiota. Silloin oman maan arvostus nousee ja kasvatetaan Suomen mallin kannatusta.

Valtiontalouden suhteen Pylkkänen on eniten huolissaan koulutus- ja tutkimusmäärärahojen leikkaamisesta.

– Se on asia, joka määrittää meidän talouskasvuamme tulevaisuudessa. Tänne ei tehdä inves-

tointeja, jos meillä ei ole osaavia ihmisiä. Meidän pitäisi huolehtia, että jo varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa annetaan hyvä osaamis pohja. Meitä on niin vähän, että jokaisesta kansalaisesta on otettava täysi potentiaali irti. Meillä ei ole varaa koulupudokkaihin.

Pylkkänen ei lähtisi höyläämään hyvinvointivaltiota pienemmäksi.

– Rakenteiden purkaminen on helppoa. Antakaa lapselle palikkatorni. Kuinka iloinen hän on, kun hän saa vetää sen nurin. Meissä jokaisessa asuu tämä pieni lapsi. Rakentaminen vaatii aina vuosia.

Pylkkänen arvostaa myös perinteiden voimaa. Luterilainen työkuri on osoittanut voimansa vuosikymmenten saatossa. ■

Ikävämpi prosenttiliike

ALKUVIIKOSTA julkaistu hallitusten välinen ilmastopaneeli IPCC, löi pöytään melkoiset madonlurut. Ihmiskunnan pitää vähentää todella nopeasti hiilidioksidipäästöjään, jotta maapallon ilmaston lämpeneminen saataisiin rajattua edes 1,5 asteeseen. Pohjoisella pallonpuoliskolla lämpeneminen on ollut vielä nopeampaa. Suomessa keskilämpötila on noussut 1850-luvulta lähtien jo 2,3 astetta.

IPCC:n mukaan hiilidioksidin päästäminen ilmakehään pitäisi saada loppumaan vuoteen 2050 mennessä. Päästöt olisi hyvä puolittaa viimeistään vuonna 2030. Ilmastopaneelin mukaan nopeat vähennykset tulevat edullisemmiksi kuin ympäristöongelmien korjaaminen jälkikäteen.

Maapallon lämpeneminen ei tule yllätyksenä. Tutkijat ovat puhuneet asiasta 1950-luvulta lähtien ja varoitelleet poliittisia päättäjiä ympäristökatastrofista jo 1990-luvulla. Siitä huolimatta asia ei ole kiinnostanut poliittisia päättäjiä missään päin maailmaa.

Suomessa on rakenneltu muun muassa hajautettua yhdyskuntainfrastruktuuria, ojitettu turvesoita ja näperrelty biopolttoainehankkeiden kanssa. Ympäristöministeri **Kimmo Tiilikaisen** (kesk.) metsien hakkuita ei pidä rajoittaa. Elinkeinoministeri **Mika Lintilän** (kesk.) mukaan hallituksen biotaloutta painottavan energiastrategia on kestäväällä pohjalla. Kaikki siis valtakunnassa hyvin.

Toivottavasti rakennusosalta löytyy terävämpää analyysia ilmastomuutoksen torjumisessa. Hyvin tehty rakennus palvelee käyttäjiään satoja vuosia ja se on erinomaisen jäykkä hiilinielu. Järkevästi suunniteltu yhdyskuntarakenne pienentää monin tavoin haitallisia päästöjä ilmakehään esimerkiksi vähentämällä turhaa liikennettä. Infrakentamisessa voidaan paremmin ottaa huomioon ympäristönäkökulma.

Ympäristöongelmien edessä ei kannata luovuttaa. Rakentajan näkökulmasta ympäristön huomioon ottava työ ei lopu koskaan. ■

Tråkig procentrörelse

DEN RAPPORT som klimatpanelen IPCC, ett mellanstatligt organ, publicerade i början av veckan, är dyster läsning. Mänskligheten måste verkligen snabbt minska sina koldioxidutsläpp, för att vi ska kunna minska uppvärmningen av jordklotet till ens 1,5 procent. På den norra planethalvan är uppvärmningen ännu snabbare. I Finland har medeltemperaturen redan stigit med 2,3 procent sedan 1850-talet.

IPCC anser att utsläppen av koldioxid i atmosfären borde upphöra fram till 2050. Det vore bra att halvera utsläppen senast till 2030. Klimatpanelen anser att det blir förmånligare att minska utsläppen snabbt än att korrigera miljöproblemen i efterhand.

Det är ingen överraskning att jordklotet värms upp. Forskarna har talat om det sedan 1950-talet och varnade de politiska beslutsfattarna om en miljökatastrof redan på 1990-talet. Ändå har frågan inte intresserat de politiska beslutsfattarna någonstans i världen.

I Finland har vi bland annat byggt en utspridd samhällsstruktur, dikat ut torvmossor och plottrat med biobränsleprojekt. Enligt miljöminister **Kimmo Tiilikainen** (C) ska vi inte begränsa nedhuggning av skogar. **Mika Lintilä** (C) anser att regeringens energistrategi, som betonar bioekonomi, står på en hållbar grund. Allt alltså väl i republiken.

Förhoppningsvis finns det inom byggbranschen skarpare analys för att avvärja klimatförändringen. En välbyggd byggnad tjänar sina användare i hundratals år och den är en synnerligen skarp kolsänka. En vettigt planerad samhällsstruktur minskar på många sätt skadliga utsläpp i atmosfären till exempel genom att minska onödig trafik. Miljöaspekter kan beaktas bättre i infrabyggandet.

Vi ska inte ge upp inför miljöproblemen. Ur byggarens synvinkel upphör arbetet med att beakta miljön aldrig. ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Olemmeko lampaita?

Vai päsejä? Sekä että, jos emme äänestä ensi huhtikuun eduskuntavaaleissa. Annamme sovinnolla uuden Sipilä 2 tai Orpo 1 -hallituksen jatkaa kovennetuin myrkyin **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen politiikkaa. Rikkaiden ja työntantajien paapomista ja työntekijöiden ja köyhien rankaisemista.

Kauppalehdessä sai viikonloppuna lukea elinkeinoelämän edusmiesten näkemyksiä tulevasta. Irtisanomissuojan heikentäminen on välttämätöntä, mutta se on kuulemma vain hyttysen surinaa verrattuna tuleviin toimenpiteisiin. Tulossa on EU:n ulkopuolisen työvoiman maahantulon vapauttaminen, työehtosopimusten yleissitovuusjärjestelmän purkaminen ja remontti työttömyysturvaan.

Vapaasti suomennettuna rakentajille tämä tarkoittaisi paluuta tilanteeseen 2004, kun EU:n itälaajenemisen jälkeen työmaille rynnisti kymmeniä tuhansia ulkomaisia halpatyöntekijöitä. Sillä poikkeuksella, että tuolloin vitosen tuntipalkat olivat laittomia. Yleissitovuuden poistamisen myötä ne muuttuisivat laillisiksi niin kuin Ruotsissa.

Työttömyysturva pitää luonnollisesti romuttaa, koska alle työttömyyspäivärahan olevat palkat eivät saisi Suomessa asuvia liikkeelle. Osa pakettia on herrojen mukaan myös poliittisten työtaistelujen kieltäminen. Kilpailijamaissa kapitalisteilla kun on oikeus turvautua valtion väkivaltakoneistoon niskuroivien työläisten saamiseksi ruotuun.

Edustuksellisessa demokratiassa meillä kaikilla on vain yksi ääni. Niin Nalle Wahlroosilla kuin vuokrafir-

man kirjoilla työskentelevällä rakennusmiehellä. Totuus kuitenkin on, että toiset ovat demokraattisempia kuin toiset. Pylvästalo pullistelee rikkaiden etujen ajaksi. Varallisuuteen ei koskaan kajota, valtion taloutta paikataan vähäosaisten roposista säästämällä.

Rikkaat omistavat tiedotusvälineet ja toimittajat noudattava vuosisataista perinnettä. Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat. Joka päivä saamme lukea ammattiyhdistysliikkeen olevan työntekijöiden ja työttömien pahin vihollinen. Kun tämä kaistapäinen väite toistuu riittävän monta kertaa, keskustelupalstojen trolliarmeijoiden toimiessa joomiehinä, se porautuu ihmisten kalloon totuutena. Näin vaaleja voitetaan.

Isossa kirjassa Luukaksen evankeliumissa todetaan: ”Jolla on, sille annetaan, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekini, mitä hän luulee itsellään olevan”. Tämä on uskovaisiksi esittäytyvien Suomen hallitsijoiden pääideologia. Asiasta on tuskin enää epäselvyyttä.

Pienipalkkaiset, pienituloiset eläkeläiset ja erityisesti työelämästä pois jo pudonneet ovat laiskoja äänestäjiä. Toimeentulovaikeudet passivoivat ja usko mahdollisuuteen vaikuttaa hiipuu. Monesti tämä on myös totta. Vaaleja voitetaan tyhjillä lupauksilla, jotka katoavat kuin kusi lumeen jo pantaessa vaalihuoneistojen ovia säppiin.

Nyt on kuitenkin näytön paikka ja ennusmerkit ovat hyvät. Siniset ostoministerit katoavat ja Sipilän hallituksen todellinen luonto ei mitenkään voi uohtua ennen huhtikuuta. Pannaan häkää pönttöön ja tehdään itsellemme tulevaisuus, jonka ansaitsemme. ■

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Paikka: Varsova, Puola
Aika: Syyskuu 2018

Mitä? Varsovan Praga-kaupunginosassa on nähtävissä samanlainen trendi kuin monessa muussakin kaupungissa. Vanha, vaarallinen työläiskaupungiosa muuttuu taiteilijoiden ja hipstereiden alueeksi.

MAAILMANKIRJAT SEKÄISIN

TIEDE

Meidän jälkeemme
VEDENPAISUMUS
 ILMASTORAPORTTI 2018

ROMANTIikka

Kauneimmat Kirjeet
 KIM JONG-UN

RUNOUS

HAKUJA
 KIMI R.
 ROARRRI

MILJARDILEVIKKI

MIELENSÄ PAHOITAJA
 facebook

HULUNKIRJAT

UUSI NORMAALI
 TIEDE 2018

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarencatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Rauno Hokkanen
Puhelin 045 136 0003
Sähköposti:
 rauno.hokkanen@tietotalli.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2018

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 16.11.2018

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 2.11.2018.**

2018		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
11	2.11.	16.11.
12	30.11.	14.12.

2019		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
1	4.1.	18.1.
2	2.2.	15.2.
3	2.3.	15.3.
4	29.3.	12.4.
5	3.5.	17.5.
6	31.5.	14.6.
7	28.6.	12.7.
8	2.8.	16.8.
9	30.8.	13.9.
10	27.9.	11.10.
11	1.11.	15.11.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai.**

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Sipilän hallituksen viimeinen niitti?

–Työmarkkinat ovat jo muutenkin sirpaleiset, Rakennusliiton hallituksen jäsen Antti Uusimaa kiteytti näkemyksensä tarpeettomasta irtisanomissuojan heikentämishankkeesta.

Jukka Nissinen

S AK:laisten liittojen hallitukset ja liittovaltuustot kokoontuivat perjantaina 5. lokakuuta keskustelemaan mihin vastatoimiin pitäisi ryhtyä **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen irtisanomislakihankkeen takia. Hallitus aikoo lakimuutoksella helpottaa pienten työnantajien irtisanomisoikeutta.

– Olen ollut lähes 20 vuotta saman pienen työnantajan palvelukses-

sa. En ole huomannut pienintäkään ongelmaa sopivien työntekijöiden valitsemisesta nykyisenkään lainsäädännön vallitessa, torniolainen rakennusmies **Antti Uusimaa** totesi Ääni kentältä -puheenvuorossa.

– En ymmärrä, mikä tämän lakiesityksen tarkoitus on. Se on aiheuttanut hämminkiä, raivoa ja suoranaista pelkoa työntekijöiden keskuudessa.

Työelämästä on jo tehty rakennuslalla rikkonaista puuhastelua.

Rakennusliiton liittovaltuuston edustajien mielestä Sipilän hallitus on mennyt irtisanomislain muutoshankkeen yhteydessä taas yhden askelen liian pitkälle.

Aliurakointi, vuokratyövoima ja töiden ketjuttaminen pitävät siitä huolen. Työntekijät ovat se ryhmä, joka tekee yrityksen tuloksen. Pelkät työkonet aloitusmontussa eivät pystytä rakennusta.

– Meillä on työlaissa koeaika, jonka aikana työntekijästä pääsee eroon helposti. Työntekijöillä ei myöskään ole mitään takeita siitä, että työnantaja olisi hyvä. Sehän voi olla ihan mulkku, Uusimaa muistutti.

Jos hallitus jatkaa nykyistä työlaainsäädäntöön vaikuttavaa lainvalmisteluaan, Uusimaan mielestä ei auta muu kuin kovat työtaistelutoimet.

– Ammattiliiton on puolustettava omia jäseniään.

Uusimaan mielestä työttömiä kyykyttävä aktiivimalli olisi myös korjattava, sillä lähes kaikki Rakennusliiton työttömyyskassan jäsenet ovat kärsineet aktiivimallin mukaisista työttömyyspäivärahan leikkauksista.

YIT:n pääluottamusmies Jari Jääskeläisen mukaan ay-liikkeellä ei ole mitään ongelmaa istua kolmi-

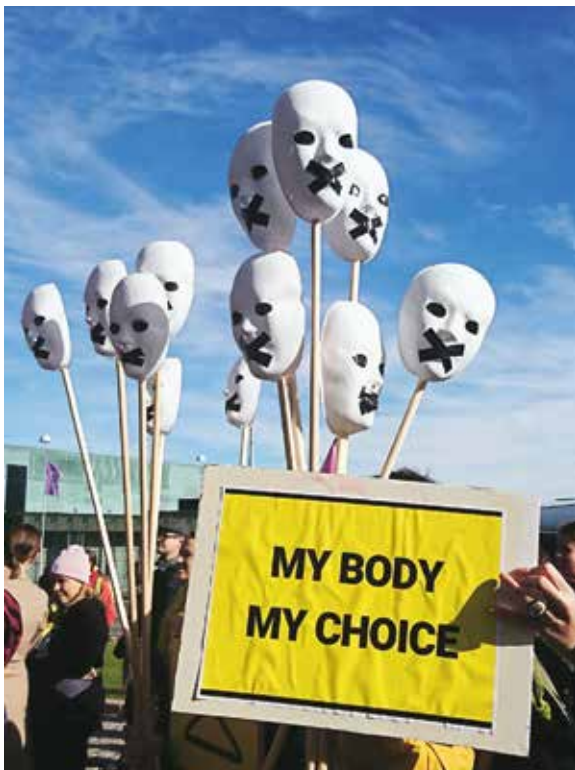
kantaneuvottelupöytään keskustelemaan työelämän kehittämisestä työnantajien ja valtiovallan kanssa. Neuvottelut eivät onnistu nykyhallituksen otteella, joka sisältää suoraa uhkailua pakkolaeilla ja yksipuolista päätöksentekoa.

– Jos Sipilän hallituksen vastaanottimessa on vikaa, sanotaan tämä selkokielisesti: nyt riitti, tämä on viimeinen niitti, Jääskeläinen kiteytti kannanottonsa liittohallintojen yhteiskokouksessa.

Eri liittojen ay-aktiivit olivat valmiita melko järeisiin toimiin lakihankkeen kaatamiseksi.

Rakennusliiton liittovaltuusto kokoontui heti yhteiskokouksen jälkeen. Paikalla oli myös SAK:n varapuheenjohtaja **Matti Huutola** selvittämässä keskusjärjestön näkemyksiä tulehtuneesta poliittisesta tilanteesta.

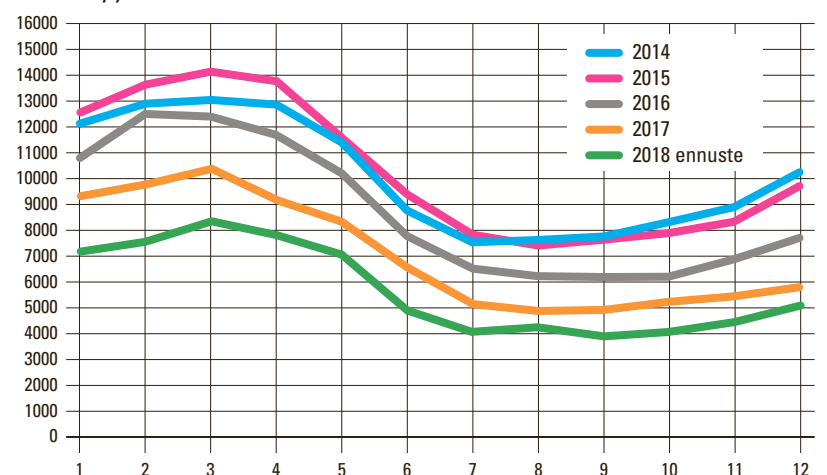
Liittovaltuusto ei vielä tehnyt päätöksiä mahdollisista toimenpiteistä, vaan siirsi päätösvallan 19. lokakuuta kokoontuvalle liiton hallitukselle. ■

Ulkoministeri Timo Soinin saama luottamuslause toi eduskuntatalon portaille mielenosoituksen otsikolla "Vaaravyöhyke" kansainvälisen abortin päivänä 28.9. Lukuisat feministiset järjestöt sekä oppositiopuolueet ilmaisivat värikästä huolensa siitä, että Suomen hallitus antaa tukensa ministerille, joka on ottanut kantaa eri yhteyksissä aborttioikeutta vastaan. Päätäjät haluttiin muistuttaa naisten oikeudesta aborttiin Suomessa ja maailmalla.

Työttömyyspäivärahaa saaneet kassan jäsenet

2014 – syyskuu 2018 & ennuste 10/2018 – 12/2018

HAKU PÄÄLLÄ

**Haluatko kehittää Rakennusliiton toimintaa
ja vaikuttaa ammattikuntasi asioihin?**

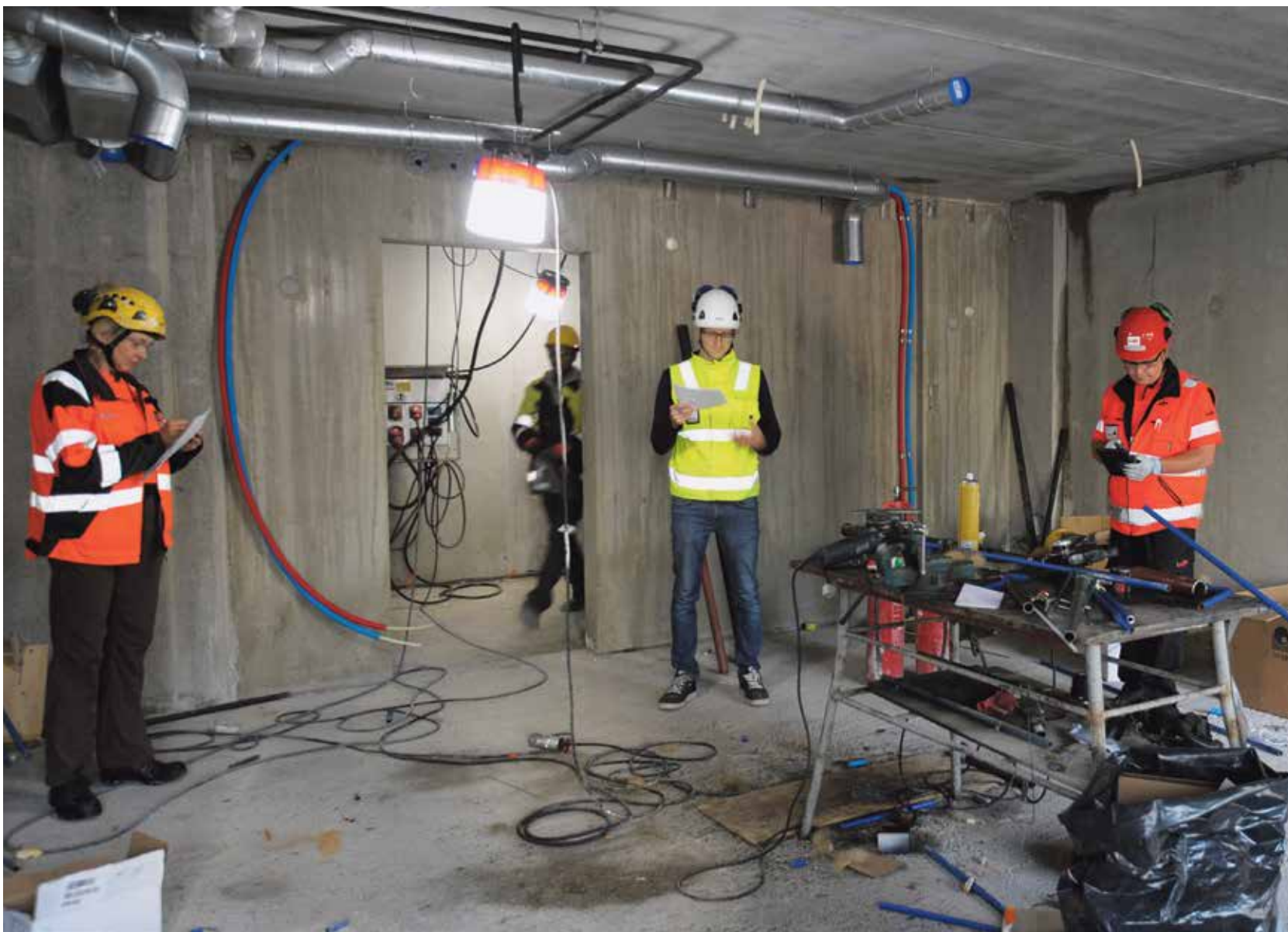
**Lähde mukaan ehdokkaaksi
kevään liittokokousvaaleihin**

Lisätietoja: www.liittokokous.rakennusliitto.net

**24. LIITTOKOKOUS
24.-26.5.2019**

MARINA CONGRESS CENTER
HELSINKI

Joukkio syynää asuintyömaan tarkasti. Vasemmalla Irma Timonen, keskellä Ilkka Hjerppe, oikealla Marko Metsäpelto.

Toisten työmailla

Tampereella järjestettiin jälleen TR-ristiinmittaus eri yritysten kesken.

Johanna Hellsten

Tampereella on jo joidenkin vuosien ajan tehty työmaiden TR-ristiinmittausta.

– Aikoja sitten keksittiin, että työturvallisuusviikolla voitaisiin tehdä tällaista. Alun perin ajatuksena oli tehdä näitä kahdesti vuodessa, mutta siihen ei ole löytynyt aikaa. Edellisen kerran tapahtuma järjestettiin 2 vuotta sitten, Lujatalon Tampereen työsuojeluvaltuutettu **Marko ”Uku” Metsäpelto** kertoo.

Metsäpellon mukaan mittaukseen on ollut helppo saada mukaan isoja firmoja.

– Kertaakaan ei ole tullut punaista valoa. Ne yritykset, jotka välittävät työturvallisuudesta, ovat kiinnostuneita. Tänä vuonna saimme ensimmäistä kertaa mukaan kierrokselle myös firmojen päällikkötason, Metsäpelto sanoo.

Asumista ja infraa

Ristiinmittauksen kohteiksi on valittu 3 työmaata. Lujatalon 2 vierekkäistä

asuinkerrostalotyömaata Hervannasta sekä Rakennusliike J. Malm Oy:n urakoima Tampereen kaupungin uusi jäteasema Vuoreksen kaupunginosassa.

Työturvallisuuspäällikkö **Ilkka Hjerppe** VRP Länsi-Suomesta oli ensimmäistä kertaa mukana ristiinmittauksessa.

– Olemme tehneet oman firman sisällä vastaavaa eri yksiköiden välillä, mutta en ole ollut ennen mukana tällaisessa yritysten välisessä mittauksessa, Hjerppe sanoo.

Kallioimarre-kerrostalotyömaan pihalle kokoontuneessa sakissa on mukana myös Rakennusliike J. Malm Oy:n työsuojeluvaltuutettu **Irma Timonen**.

– Olin ensimmäistä kertaa mukana 2 vuotta sitten. Silloin meillä oli mukana NCC:n ja YIT:n työmaat. Sain kierrokselta monta sellaista vinkkiä työturvallisuudesta, joita kannatti viedä eteenpäin, Timonen muistelee.

Timosen mukaan kierrokset ovat todella hyödyllisiä.

– Työsuojelu on yhteinen päämäärä. Yritämme yhdessä löytää tapoja välttää tapaturmia. Sairaslomapäivät maksavat työnantajallekin paljon, Timonen sanoo.

Mihin kierroksella kiinnitetään erityisesti huomiota?

Samaan, mihin ihan normaalilla TR-mittauskierroksella. Se, mikä erottaa tämän tavallisesta kierroksesta on se, että yritysten työturvallisuuskäytännöt eroavat toisistaan. Esimerkiksi toisilla yrityksillä viiltosuojahanskat ovat pakolliset, toisilla ei. Se aiheuttaa melkoista vaihtelua TR-mittauksiksiin eri yritysten välillä. Tiukempi yritys saa aina huonommat tulokset kuin lepsumpi. Yhteisten kierrosten tarkoituksena on yhdistää mittauskäytäntöjä.

Putoamissuojaus ja tikkaat

Kallioimarteen työmaan pihan elementtivarasto sekä työpiste saavat

tarkastajat kurtistamaan kulmiaan. Kaikenlaista roskaa on jätetty lojuun työpisteen läheisyyteen ja elementtien hutera varastointitapa saa aikaan pitkän miinuksen.

Paikat tarkasti syynävä porukka huomaa myös erilaisia puutteita putoamissuojauksessa. Yhteen lattiavaluun on muun muassa jätetty 20–30 senttimetrin aukko, josta alhaalla työskentelevän päähän voisi tippua mitä tahansa.

– Näiden suojausten hoitaminen kuuluisi elementtiporukalle, joka tekee vuokrafirman kautta töitä tällä työmaalla, Metsäpelto sanoo.

Metsäpelto kiinnittää huomiota myös parvekkeiden putoamissuojauksiin. Monessa parvekkeessa talon alemmilla tasoilla ne on tehty vähän niin ja näin. Potkulautoja puuttuu ja lauta on loppunut kesken, eli suojaus ei kata koko parvekkeen pituutta. Ylemmissä kerroksissa sen sijaan parvekkeet on suojattu siirrettävillä metalliaidoilla.

– Näitä toivoisi käytettävän aina. Ne on nopeat asentaa ja turvalliset, Metsäpelto kommentoi.

Koko porukan mielestä toisen asuinkerrostalon, Kalliorinteen työmaalla asiat olivat paremmin hanskassa. Tämän Kallioimarteen TR-luvuksi tulee kierroksella vain 88,12.

Hyvin vähän havaintoja

Vuorekseen rakennettavan jäteaseman työmaa on siisti ja avara. Jäteasemaa tehdään kuumimpien nykytrendien mukaan; osalle katoista tulee viherkatto ja osalle niin paljon aurinkopaneeleita, että asema tuottaa 4 kertaa enemmän energiaa kuin se kuluttaa. Rakennustyöt ovat jo pitkällä.

– Työmaa on todella siisti, mutta joitain virheitäkin löytyi. Maassa on suojaamatta iso sähkökaapeli. Lisäksi varastossa on avattuja villapaketteja ja villasilppua ja vessaan on varastoitu papereita, Metsäpelto kertoo.

Lisäksi juuri kenelläkään työmaan työntekijöistä ei ole kypärän leukaremmi kiinni.

– Sekin voisi kuitenkin pelastaa ihmisen hengen, Metsäpelto toteaa.

Pienen infratyömaan ongelmana on, että siellä on hyvin vaikea löytää suurta määrää mittauspisteitä. Se tarkoittaa sitä, että pienetkin virheet saavat valtavan painoarvon vähäisten huomioiden joukossa. Se laskee TR-mittauksen pistemäärää tuntuvasti.

Työmaalla on useita koneita ja Metsäpelto tarkistaa niiden katsastus- ja tarkastuspöytäkirjat.

– Yleensä ne ovat kunnossa. Joskus harvoin vuokrafirmalta on voinut mennä joku katsastus vanhaksi, mutta tilanne korjataan kyllä aina heti, kun siitä huomauttaa, Metsäpelto sanoo.

Timonen arvelee, että tällä työmaalla nostotyöt ovat yleisesti ottaen työmaan riskialttein vaihe. Myös isojen koneiden liikkeet luovat omat vaaransa.

Työmaan lopulliseksi TR-mittaukselle tulee vain 58,0.

Yhdessä kohti parempaa

Mitä kierroksesta jäi käteen?

– Tämä auttaa eri yrityksiä yhdistämään eri mittauksia ja -tapoja. Pitäisi olla yhteinen tyyli mitata työturvallisuutta. Se ei tapahdu tietenkään heti, mutta se on mahdollista, Metsäpelto sanoo.

Timonen tuo oman näkökulmansa loppukeskusteluun.

– Minusta tuntuu, että myös naiset ja miehet katsovat hiukan eri asioita työmailla. En osaa sanoa, miksi. Se vain on niin. Naiset kiinnittävät TR-kierroksella ehkä enemmän huomiota työmaan siisteyteen, miehet työskentelyyn.

Timonen tekee hyvin harvoin TR-mittauksia. Pääosa yrityksen urakoista tapahtuu olemassa olevissa teollisuustiloissa. Niissä on omat mittausajansa.

– Teollisuudessa tehdään TR-mittaukset kerran viikossa isolla porukalla. Kaksi silmäparia näkee aina enemmän kuin yksi.

Putoamissuojauksen voi tehdä huonosti taikka hyvin. Metalliaita voittaa lankunpätkät turvallisuudessa ja kätevyudessa.

A-tikkaiden tukirauta poistetaan usein kätevyden takia. Sillä on kuitenkin oma tarkoituksensa. Tässä kuvassa VRP:n työmaalla tikkaat ovat asianmukaiset.

Koneiden paperit ovat useimmiten kunnossa suomalaisilla työmailla.

Hjerpe on iloinen, että lähti mukaan kierrokselle.

– Hauska nähdä muiden yritysten työmaita ja sitä, mitä muut tekevät. Osallistun normaalisti noin puolen vuoden välein TR-mittauskierroksille. Yleensä meillä pyörii taval-

lisen asuinrakennustyömaan TR-taso 90:n paikkeilla. 92 on tavoitetaso. Keskiarvo ei pahemmin mene 90:n ali tai yli, Hjerpe kertoo.

Eniten sanomista VRP:n työmailla tulee aliurakoitsijoiden työntekijöiden suojainkäytöstä.

– Sitä olisi mahdollista sanktioida sopimussakoilla, mutta aika vähä sitä käytetään. Jos asiat eivät muutu, on sitä alettava käyttää enemmän, Hjerpe jatkaa. ■

Näy ja pysy kuivana HENGITTÄVISSÄ, TUULEN- JA VEDENPITÄVISSÄ kuoritakeissa!

Sertifioitu
EN ISO 20471.

4987
HIGHVIS
KUORITAKKI

4 VÄRIÄ

Viileämmällä
säällä pue alle
lämmin fleece-
pusero!

TUULENPITÄVÄ

VEDENPITÄVÄ

HENGITTÄVÄ

10 VÄRIÄ

4790
VISIBLE
KUORITAKKI

Ei sertifiointia.
Huomioväri tuo
lisänäkyvyyttä.

BLÅKLÄDER[®]
WORKWEAR

Lisätiedot ja lähimmän jälleenmyyjän löydät osoitteesta www.blaklader.com

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy joulukuussa.

Olen tällä hetkellä erityisäitiysvapaalla töissä käytettävien kemikaalien vuoksi ja jään äitiysvapaalle ensi kuussa. Millainen palkanmaksuvelvollisuus työnantajallani on perhevapaani aikana?

Työntekijällä on työsopimuslain perusteella oikeus saada vapaaksi työstä sairausvakuutuslaissa tarkoitetut äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainrahakaudet. Työsopimuslain mukainen vapaa on palkatonta. Työehtosopimuksissa on kuitenkin määräyksiä äitiys- ja isyysajalta maksettavan korvauksen määrästä, joten tarkista aina oman alasi työehtosopimus.

Kaikissa Rakennusliiton solmimissa työehtosopimuksissa on sisällöltään yhtenevät määräykset koskien perhevapaalta maksettavan korvausjakson pituutta. Työntekijälle, jonka työsuhte on kestänyt vähintään kuusi kuukautta, on oikeus korvaukseen äitiysvapaalta. Työsuhteen kuuden kuukauden vähimmäiskesto lasketaan hieman työehtosopimuksen sanamuodosta riippuen työsuhteen alusta joko lapsen laskettuun synnytysaikaan tai lapsen syntymään asti. Työnantajan on maksettava äitiysvapaan ajalta 56 sairausvakuutuslain mukaisen arkipäivän pituisen kalenteriajanjakson työtuntijärjestelmän mukaisilta työpäiviltä laskettava työntekijän palkan ja äitiyspäivärahan erotus. Sairausvakuutuslain mukaiseen 56 päivän jaksoon lasketaan arkipäivät maanantaista lauantaihin ja ansionmenetyttä laskettaessa katsotaan montako työpäivää työntekijällä olisi tänä 56 päivän jaksossa töissä ollessaan ollut. Työnantaja korvaa tältä ajanjaksolta menetetyn palkan ja äitiyspäivärahan välisen erotuksen työntekijälle.

Työntekijällä on oikeus saada mahdolliselta uudelta äitiysvapaalta sama korvaus riippumatta siitä, onko työntekijä palannut ennen uuden äitiysvapaan alkua töihin.

Perhevapaiden ajalta työntekijälle kertyy lisäksi vuosilomaa vuosilomalain mukaisesti. Vuosilomaa kertyy koko erityisäitiysvapaasi ajalta ja yhtä äitiysvapaata kohden 156 äitiys- ja vanhempainvapaapäivän aikana eli vuosilomaa kertyy sinulle erityisäitiysvapaan jälkeen vielä noin kuuden kuukauden ajalta. Vuosilomalta ansaitun palkan määrä määräytyy työehtosopimuksen mukaisesti.

Työnantajani lomautti minut toistaiseksi ja ilmoitti nyt päättävänsä työsuhteeni, koska työtä ei ole tarjolla. Hän ehdotti minulle sopimusta, jolla sopisimme, ettei työnantajan tarvitse maksaa minulle irtisanomisajan palkkaa, koska yhtiön kassassa ei ole rahaa. Vaimoni vastustaa ajatusta, mutta itse mietin, että avittaisiin vanhaa työnantajaani enkä vaatisi näitä rahoja. Mitä sanoo lakimies?

Työsopimuslain nojalla, jos työnantaja irtisanoo lomautetun työntekijän työsuhteen päättymään lomautuksen aikana, työntekijällä on oikeus saada irtisanomisajan palkkansa. Oikeutesi irtisanomisajan palkkaan perustuu pakottavan lain säännökseen.

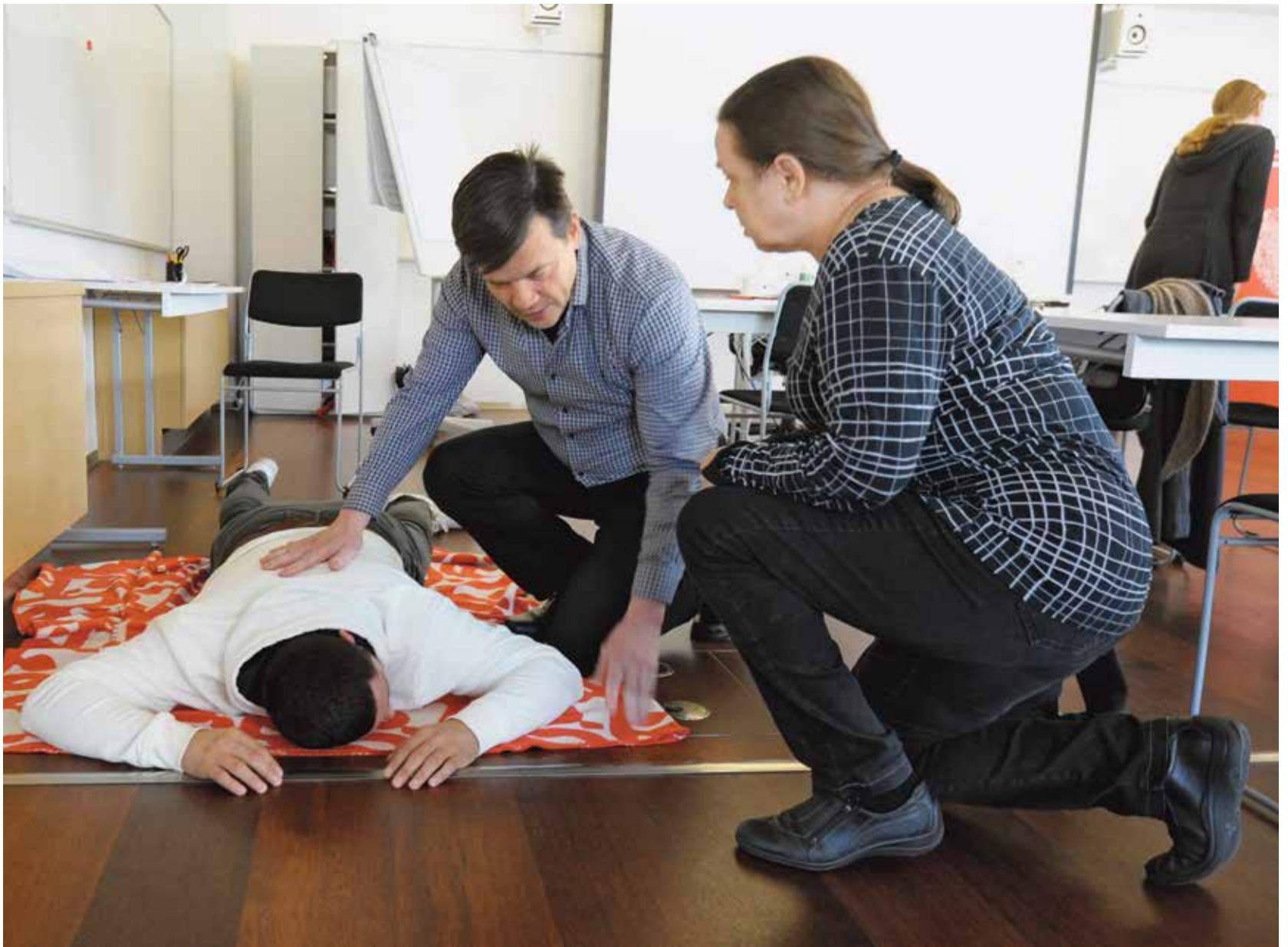
Palkkaturvain nojalla, palkkaturvana maksetaan laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä työntekijöiden palkkasääntöjä, joita työnantaja ei kykene suorittamaan maksukyvyttömyyden perusteella. On siis mahdollista, että kyseinen irtisanomisajan palkka voitaisiin suorittaa sinulle palkkaturvana.

Mikäli sen sijaan teet työnantajan kanssa sopimuksen ja luovut irtisanomisajan palkkasi, tulee sinun huomata, ettei ole työttömyysturvalain nojalla oikeutettu työttömyysetuuteen ajalta, jolta sinulla on oikeus saada työnantajalta lain tai työtai virkaehtosopimuksen taikka työsuhteen mukaista irtisanomisajan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta.

Sinulla on lakiin perustuva oikeus saada työsuhteesi keston perusteella määräytyvä irtisanomisajan palkka, eikä tästä ole mitään syytä sopimusteitse luopua. Päinvastoin, et tule saamaan irtisanomisaikaa vastaavalta ajalta työttömyysetuutta, mikäli jätät työsuhteen päättymisen seurauksena työttömäksi, joten sopimuksella olisi kannaltasi merkittävä negatiivinen taloudellinen seuraamus. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

SPR:n ensiapukurssilla harjoitellaan käytännön tilanteita. Tällä rastilla mies on pudonnut 6 metriä katolta.

Työkaveri voi pelastaa hengen

Ensiaputaitoja ei kannata päästää ruostumaan.

Johanna Hellsten

Oulun Remonttimylly Oy:n kesäjuhlat. Firma on pannut kystä kyllä, on bändi soittamassa teltassa, erilaista kisailua tikkanheitosta sahauskilpailuun, ruoat viimeisen päälle, kokki leikkaa raavaasta viipaleita ja loihitii jälkiruokia. Kuppia on jo otettu ja otetaan lisää.

Yrityksen pääluottamusmies **Jani Paasi** istuu työkavereidensa seurassa ja tunnelma on leppoisa. Yht'äkkiä hän kuulee jostain taempaa "losauksen".

– Bändi oli soittanut noin 20 minuuttia hupiteltassa ja istuin siellä kuuntelemassa. Kuulin jostain losauksen ja kun käännyin, oli noin 10 metrin päässä porukkaa ringissä ihmisen ympärillä. Joku huusi, että on soitettava ambulanssi, Paasi kertoo.

Paasi näki, kuka piirin keskellä makaa; työkaveri **Jari**. Losaus oli ääni, joka lähti siitä, kun Jari kaatui ja löi päänsä. Mies makasi kasvoiltaan aivan sinisenä piirin keskellä. Kurkusta kuului vaimeaa korinaa.

Jari oli onneksi näyttänyt tyhjää lautastaan porukalle ennen kaatumistaan. Siitä tiedettiin, että jotain on mennyt henkitorveen.

– Hyppäsin ylös, nakkasin juomani pöydälle ja puskin ringin syrjään. Vedin Jarin kainaloista ylös ja aloin tehdä heimlichia. Se tuntui vähän epätoivoiselta, sillä kaveri oli sylissäni aivan velto ja tuntui jo kuolleelta.

Paasi ehti tehdä tajuttomalle uhrille heimlichin otteen 20 kertaa. Ote ei kuitenkaan toimi erityisen hyvin silloin, kun ihminen on jo tajuton. Tajuton ihminen on velto ja 90 kiloa kuollutta painoa on vaikea käsitellä.

– Kukaan ei tullut auttamaan. Huusin ympärillä olijoille, että tulkaa nyt joku edes pitelemään Jaria käsistä ylhäällä. Pari kaveria tuli ja pyysin vielä kolmatta avaamaan Jarin suun, jotta voitaisiin nähdä, mitä siellä kurkussa on. Sitten riitti muutama nykäisy, lihanpala tuli näkyviin ja se saatiin vedettyä ulos.

Työpaikalla on oltava ensiaputaitoisten ihmisten lisäksi myös tarvittavat välineet.

Jari pantiin kylkiasentoon makaamaan. Hän oli muutaman minuutin tajuttomana, mutta hengitti. Hän myös pystyi jo puhumaan ambulanssin tullessa paikalle.

Rautaiset hermot

Tilanne oli ollut dramaattinen. Bändi lopetti soittamisen ja syntyi paniikki. Kukaan ei pystynyt toimimaan. Miksi Paasi pystyi?

– Olen ollut ensimmäisenä paikalla esimerkiksi kolaritilanteissa ja toiminut välittömästi. Olen ehkä ollut aika monessa mukana ja nähnyt kaikenlaista tähän ikään mennessä. Olen aina pystynyt toimimaan vaaratilanteissa. En ole jäätynyt. Minulle on sanottu, että olen vähän väärällä alalla; pelastusala sopisi minulle, Paasi pohtii.

Kun tilanne kesäjuhliissa oli ohi,

Jani Paasi toimi kylmähermoisesti tilanteessa, jossa hengenlähdtö oli pienestä kiinni.

iski Paasiin hirveä adrenaliinihyökky.

– En osannut oikein ajatella mitään. Meni varmaankin tunti, ennen kuin pystyin rauhoittumaan kunnolla. Olin tietysti myös onnellinen, että Jari saatiin takaisin elävien kirjoihin.

Kaksi tuntia ambulanssin lähdöstä työkaverin vaimo tuli juhlapaikalle. Hän tuli itkien halaamaan ja kiittämään, että perheessä on edelleen isä ja puoliso. Jari soitti kiittääkseensä parin päivän kuluttua ja yritys palkitsi pelastustöihin osallistuneet viikon ylimääräisellä lomalla.

Paasi ei ole käynyt ensiapukurssia sitten ammattikoulun. Hän oli kyllä useaan otteeseen pyytänyt työnantajalta lupaa mennä kursseille, mutta asia ei ollut järjestynyt. Mistä Paasi tiesi heimlichin otteen?

– Olenhan minä katsonut leffoja, Paasi naurahtaa ja jatkaa:

– Olen muutenkin ottanut asiaista selvää. Olen kerran meinannut itse tukehtua ja silloin selvitin, mitä pitäisi tehdä, jos ketään muuta ei ole paikalla.

Paasin mukaan Remonttimyllyssä on kyllä yleisesti pidetty huolta työntekijöiden ensiapukoulutuksesta.

– Porukkaa on lähetetty kursseille ja minimeistä on pidetty huoli.

Paasi ei ole joutunut käyttämään ensiapua työmaalla.

– Jotain yksittäisiä haavanpaikauksia olen tehnyt, hän kertoo.

Punainen risti kouluttaa

Työpaikoilla ensiaputaitoisten määrää ja taitoja määrittävät työturvallisuuslaki sekä pelastuslaki. Työpaikalla on oltava riittävä määrä ensiaputaitoista henkilökuntaa sekä ensiapuun tarvittavat välineet.

– Työpaikat voidaan määrittellä 3

riskitason mukaan; vähäinen, kohtuullinen ja ilmeinen. Toimistotyössä riskitaso on vähäinen, mutta esimerkiksi rakennusala on riskialtis ala, Punaisen Ristin ensiapukoulutuksen aluepäällikkö **Mirja Sjöberg** sanoo.

Esimerkiksi toimistotyössä yrityksen henkilökunnasta 5 prosentilla pitäisi olla ensiapukoulutus, riskialttiilla työpaikalla 20 prosentilla.

Sjöbergin mukaan isommissa rakennusalan yrityksissä asiat ovat yleensä kohtuullisen hyvin hallinnassa, mutta pienemmissä yrityksissä ja pienemmällä työmailla on puutteita. Myös isot, yhteiset työpaikat voivat olla hankalia.

– Niillä on lukuisia toimijoita ja voi olla kieliongelmiä, joten riskit nousevat, Sjöberg sanoo.

– Rakennusosalalla on kuitenkin monella työpaikalla jo muutenkin totuttu siihen, että erilaiset työturvallisuus- ja tulityökortit on oltava kunnossa, joten myös ensiapuosaminen on hoidettu hyvin.

Punaisen Ristin koulutuksen käy vuosittain läpi noin 150 000 suomalaista. Osan järjestö kouluttaa itse, osan taas järjestön kouluttamat, freelancer-ensiapukouluttajat.

– Meillä on yleisölle avoimia ensiapukurssseja, joille yritykset lähettävät työntekijöitään, mutta käymme myös paikan päällä yrityksissä järjestämässä koulutuksia. Teemme yhteistyötä yrityksen yhteishenkilön kanssa, kun jotain on sattunut. Pohdimme yhdessä, miten tilanteita voisi jatkossa välttää. Teemme nimenomaan ennaltaehkäisevää työtä.

Punaisen Ristin ensiapukoulutuksissa teoriaopetusta on 20 prosenttia ja käytännön harjoittelua 80 prosenttia. Kurssilla käydään läpi

Muista edes nämä

- Jokaisen pitäisi pystyä tekemään edes minimi hätätilanteessa. Mitä silloin pitää muistaa?
- Soita hätäkeskukseen numeroon 112. Vaikka kännykkä olisi lukittu, pystyy sillä soittamaan hätänumeroon ilmaiseksi. Mitä nopeammin soitat, sitä nopeammin apu lähtee tulemaan paikan päälle.
- Avaa tajuttoman ihmisen hengitystiet ja käännä hänet kylki-asentoon, oli sitten kyseessä sairaskohtaus tai tapaturma.
- Lataa älypuhelimellesi 112-appi ja Punaisen Ristin ensiapu-appi. Hätäkeskuksen applikaatiossa on mukana paikannus, joten vaikka et tietäisi, mistä soitat, apu löytää perille. Punainen Risti -applikaatiosta saat käytännön ohjeita hätätilanteessa.
- Laita oman puhelimesi ICE-tunnus (In Case of Emergency/Hätätilanteessa) sellaisen yhteystiedon eteen, jolle haluaisit soitettavan, jos sinulle itsellesi käy jotain.

muun muassa toiminnallisia rastirastoja, joissa kurssilaiset joutuvat erilaisten ensiaputilanteiden eteen.

– Ihmiset ovat erilaisia oppijoita. Toiset oppivat kuuntelemalla, toiset tekemällä. Yritämme tarjota kaikille jotakin.

Sjöbergin mukaan ensiaputaitoja olisi hyvä päivittää noin 3 vuoden välein.

– Jos on joskus oppinut ensiaputaidot, ovat ne varmasti jossain lihasmuistissa. Mutta jos niitä todella haluaa pitää yllä, niitä pitää kerrata. En-

siaputaidot ovat kädentaitoja. Minäkin käyn säännöllisesti, vaikka olen itse vetänyt satoja kursseja, Sjöberg kertoo.

Ensiapusuositukset myös päivittyvät. Ohjeita tarkistetaan, kun tulee uutta lääketieteellistä tietoa. Esimerkiksi elvytysohjeet ovat muuttuneet noin 5 vuoden välein.

– Euroopan elvytysneuvosto kerrää ja käsittelee jatkuvasti uutta tietoa. Suomen elvytysneuvosto, Punainen Risti ja Käypä Hoito soveltavat yhdessä ohjeet kansallisesti. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

 Rakennusliitto palkkaus.fi

Kosteus hallintaan työmaalla

Tampereen teknillisellä yliopistolla suunniteltu kosteudenhallintakurssi jakaa tietoa niin rakennusfysikaalisista ilmiöistä kuin käytännön kosteudentorjunnastakin

Esa Tuominen

Työturvallisuuskortti ja siihen liittyvä koulutus meillä jo on, miten olisi seuraavaksi kosteudenhallintakoulutus ja -kortti?

Tampereen teknillisessä yliopistossa (TTY) on valmisteltu koulutuspaketti, jonka avulla kaikki rakennustyömaan toimijat kävisivät läpi lyhyen kosteudenhallintakoulutuksen. Sen menestyksekkäästi läpi käyneet kirjattaisiin sähköiseen rekisteriin. Sieltä tieto voitaisiin liittää työmaan sähköiseen kulunvalvontajärjestelmään, jolloin mitään pahvista korttia ei tarvittaisi.

– Koulutukseen sisältyy sekä teoriaa että käytäntöä, mutta sen sisältö pyritään pitämään käytännönläheisenä. Yksi tärkeimmistä tavoitteista on yleisen asennekulttuurin parantaminen, kosteudenhallintakoulutuksen sisällön suunnittelusta vastannut TTY:n tutkija ja tohtorikoulutettava **Tero Marttila** avaa.

Kosteudenhallinnassa parannettavaa

Ihmiskunta on rakentanut asumuksia ja muita pytinkejä tuhansia vuosia. Vieläkään ei ole opittu rakentamaan niin, että kosteusongelmia ei synny. Tai jos onkin opittu, niin aina oppeja

ei ole varaa tai aikaa soveltaa käytäntöön. Tuloksena on homekouluja ja purettavia päiväkoteja niistä aiheutuvine valtavine kustannuksineen.

– Juuri tähän ongelmaan kosteudenhallintakoulutuksella on tarkoitus puuttua. Tarkoituksena on, että koulutukseen osallistuisivat kaikki työmaalla pyörivät henkilöt rakennussiivoojista vastaaviin mestareihin asti. Ehkä muutaman päivän keikalla olevat vuokratyöntekijät jäävät kuitenkin pois koulutettavien joukosta, Tero Marttila visioi.

Kurssi tarjoaisi rakennusfysikaalisen tietouden lisäksi myös aineksia asenteiden muuttamiseen:

– Toivomus on, että päästäisiin irti perinteisestä ”ei kuulu minulle” -ajattelusta. Kun kuka tahansa työmaan toimija näkee työprosessissa kosteuden kannalta kriittisen ilmiön, olisi tärkeää, että hän osaisi ja haluaisi puuttua asiaan saman tien.

Marttila lupaa, että koulutuksen sävy on kannustava, ei syyllistävä.

– Tässä on tarkoitus tuottaa parempaa kosteudenhallintaa työmaille, ei istuttaa ketään syytettyjen penkkiin.

Marttilan mukaan TTY:n rakennusalan diplomi-insinöörinkoulutuk-

sessä ei opeteta riittävästi kosteudenhallintaa. Samanlaisia puutteita on rakennusalan ammattikoulutuksessa. Niinpä kosteudenhallintakoulutusta on tarkoitus viedä myös oppilaitoksiin.

Teoriaa ja käytäntöä

Miten kosteudenhallintakoulutus sitten tapahtuisi käytännössä? Koulutuspaikka voisi olla työmaalla, esimerkiksi taukotiloissa. Tai sitten voidaan vetäytyä päiväksi työmaan ulkopuolelle.

Koulutusmateriaali laaditaan sellaiseksi, että se sopisi kaikenlaisille rakennustyypeille. Tarkoitus on, että kurssituksen jälkeen osallistujat ymmärtäisivät jonkin verran rakennettavien kohteiden rakennusfysikaalista käyttäytymistä sekä kohteen kuivusolojen, sääsuojauksen ja materiaalien varastoinnin merkityksen. Rakennustyömaalla osattaisiin myös reagoida nopeasti esiin tulleisiin kosteusongelmiin.

– Kurssin käynyt trukinkuljettaja ei enää pudota kipsilevylastia lätkön päälle vaan kuivaisi sen vesimurilla. Sellainen pitäisi olla vakiovarusteena kaikilla työmailla. Rakennustyöntekijät ymmärtäisivät

Tampereen teknillisen yliopiston tutkija Tero Marttila on suunnitellut rakentajille yksipäiväisen kosteudenhallintakoulutuksen.

myös, millaisia terveysvaikutuksia rakenneliitosten huolimattomalla toteutuksella voi olla.

– Työntekijät ymmärtävät kurssin käytyään, että jos rakennus on suunniteltu tiiviiksi, siitä ei saada hengittävää höyrysulkuja puhkomalla, vaan näin syntyy vain hallitsemattomia ilmavuotoireittejä kosteu-

delle. Sähkö- ja IV-asentajat oppivat puolestaan, että läpiviennit on tiivistettävä, Tero Marttila kertoo koulutuksen tavoitteista.

Kosteudenhallintakoulutuksen teoreettista osaa ei Marttilan mielestä tarvitse pelästyä, vaan sen pystyvät kaikki omaksumaan. Siinä käydään läpi esimerkiksi ilman suhteellista kosteutta: se on pakkasella korkea, kun taas absoluuttinen kosteus on matala. Ihmisten toiminta tuottaa sisäilmaan kosteutta, joten tyypillisesti sisäilmassa on enemmän kosteutta kuin ulkoilmassa. Ilmankosteus pyrkii aina tasaantumaan suuremmasta pitoisuudesta pienempään.

– Siksi ilmankosteus siirtyy yleensä sisältä ulos ja jos rakenteet on toteutettu huolimattomasti, saattaa kosteus jäädä rakenteisiin ja aiheuttaa niihin vaurioita.

Halvempaa kuin kosteusvaurioiden korjaus

Ensimmäiset kosteudenhallinnan pilotitkoulutukset on jo järjestetty ja kouluttajien kurssitus aloitettu. Tulevaisuudessa Rakennusteollisuuden

Koulutuskeskus Rateko pitää rekisteriä pätevistä kouluttajista.

– Työnantajat tietysti laskevat, että siitä tulee kustannuksia, kun väki istuu yhden päivän koulutuksessa, eivätkä työt sinä päivänä etene, Marttila sanoo.

– Voitaisiin kuitenkin miettiä, paljonko kosteusvaurioiden jälkikäteiset korjaukset maksavat. Tai kosteusvaurioihin liittyvät oikeudenkäynnit. Niihin uppoaa usein suuriakin summia. Niiltä voitaisiin välttyä, jos yleinen tieto kosteusasioista leviäisi ja johtaisi muutoksiin työkuultuurissa.

Koulutuksen suunnittelijat asettavat toivonsa tilaajiin, jotta nämä edellyttäisivät urakoitsijalta kosteudenhallintakoulutuksen järjestämistä osana urakkaa. Tällöin koulutus voitaisiin laskea mukaan urakkahintaan.

– Suuressa kohteessa yksi koulutuspäivä ei budjettia kauheasti heilauta. Mutta tietoisuuden kasvu voisi tuoda suuret säästöt sitä kautta, että kosteuden aiheuttamat ongelmat vähenevät. ■

Työsuojeluvaltuutettu epäilevällä kannalla

YIT TALON yrityskohtainen työsuojeluvaltuutettu **Pekka Mäki** tekee säännöllisesti kosteusmittauksia ja laatii niistä raportteja.

Mäki ei tyrmää kosteudenhallintatietoisuuden lisäämistä, päinvastoin. Korttiin tähtäävä koulutus ei kuitenkaan oikein saa häneltä kannatusta.

– Tuleeko koulutuksesta riittävän kattava? Siitä voi tulla pelkkä pakollinen kertasuorite, vaikka kosteudenhallinnan pitäisi olla jatkuvaa oppimista.

– Mahtaako siitä kortista olla hyötyä muuta kuin konsulteille, jotka niitä koulutustilaisuuksia pitävät, Mäki kyselee.

Työturvallisuuskortti ei ole Mäen mielestä toiminut niin kuin toivotu. Koulutus on ollut monenkirjavaa ja kouluttajia monentasoisia.

– Jos tästä kosteudenhallintakoulutuksesta tulee työnantajille pakko-pullaa, niin samanlaista siitä tulee työntekijöille.

Sinänsä työntekijöiden kosteustietoisuudessa on Mäen mielestä parannettavaa. On mietittävä, millainen voisi olla yksinkertainen ja kattava kanava tiedon lisäämiseen. Siis sellainen, joka täydentäisi käytössä olevia kosteudenhallinnan malleja.

– Ajatus on pohtimisen arvoinen, mutta toteutus saattaa olla vaikeaa, Mäki summaa epäilevän asenteensa.

Huomattavasti ymmärtäväisemmin kosteudenhallintakoulutukseen suhtautuu rakennusmestari **Hannu Pekkarinen**, joka on tehnyt pitkän työuran Lujatalossa. Hänen tehtäviinsä ovat kuuluneet muun muassa takuu- ja reklamaatioasiat Uudenmaan alueella.

– Tietoisuuden lisääminen kosteusasioista on ehdottomasti tarpeen.

– Motivaatioissa ja asenteissa

Työsuojeluvaltuutettu Pekka Mäki pitää kosteudenhallintakoulutusta tarpeellisena, mutta epäilee sen käytännön toteutusta.

olisi paljonkin parannettavaa. Usein ajatellaan, että jos vesiletku vuotaa holvilla eikä se ole minun vastuullani, antaa vuotaa vaan. Tällaista asennoitumista tapaa niin työnjohdon kuin työntekijöidenkin joukossa. Eikä rakennusten suunnittelijoidenkaan asenteet aina ole kosteusasioissa kohdallaan.

Pekkarisella on myös selvä käsitys kosteudenhallintakoulutuksen kustannuksista:

– Pitäisi rakennusfirmoillakin olla sen verran kaukonäköisyyttä, että ymmärrettäisiin, millaisilta kustannuksilta koulutuksen avulla voitaisiin kumaties välttyä. Kun muovimatto laitetaan kosteaksi jääneen välipohjan päälle, voi siitä syntyä vaikkapa 300 000 euron kustannukset. Siihen verrattuna yhden päivän koulutuksen kulut ovat tasurahaa. ■

RAUHALAHTI

matkailukeskus

UUSI VAIHTOEHTO HOTELLIHUONEELLE KUOPIOSSA!

Lyhyet ja pitkäaikaiset majoitukset uusissa ympärivuotisissa saunallisissa lomamökeissämme, 6 km keskustasta. 25m², makuualkovi kahdelle, vuodesohva kahdelle, tupakeittiö, sauna, suihku, terassi, Tv, Wifi.

Hinta alk. 89€ vrk / kysy tarjous!

Matkailukeskus Rauhalahdi • Rauhankatu 3 • 70700 Kuopio
p. 017 473 000 • sales@visitrauhalahdi.fi

www.visitrauhalahdi.fi

@ f

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiointin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma–pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

Autotalli on muurarin salapaja

Runous jäi, kun Risto Salmi innostui tekemään patsaita

Jukka Nissinen

Savonlinnan Pihlajaniemen omakotitaloalueella erään talon pihatiehen poskessa seisoo lyhyenlöntä Taito-patsas.

– Taito oli isäni savottakaveri. Hän oli aina iloinen. Sympatiani ovat sellaisten ihmisten puolella, jotka eivät ansaitse tämän maailman mukaan patsasta. He nimenomaan ovat patsaan arvoisia, uunisuutari ja ite-taiteilija **Risto Salmi** toteaa.

Tänä kesänä uunisuutarin pihapiiri oli osa ITE Saimaalla -näyttelyä, johon kuului 19 ite-taiteilijan töitä pitkin Etelä- ja Itä-Savoa. Ite-lyhenne tulee sanoista itse tehty elämä. Ite-taiteilijat ovat itseoppineita tekijöitä.

– Viimeiseksi täällä kävi bussilastillinen varkauteleisiä. He olivat sellaiselle sokkomatkalla, vain pari ihmistä tiesi retken määränpää.

Salmen ensimmäinen taideteos syntyi 10 vuotta sitten kesämökille.

– Tein sinne grillikodan hakuista. Niiden jämistä tein hevosen.

Reki oli hevoselle kesämökillä jo valmiina, sillä Salmi on ihastunut vanhoihin rekiin ja keräilee niitä, kuten myös uuninluukkuja ja hellankansia. Varsinainen taiteenteko lähti liikkeelle 3 vuotta sitten siitä, kun Salmella oli autotalli puolillaan vanhoja uuninrenkaita. Salmi yritti myydä niitä netissä, mutta ne eivät käyneet kaupaksi.

Taito oli Risto Salmen isän savottakaveri.

< Musiikki on tuonut Risto Salmen pihaan junarosvo Pikku-Peten, joka ei enää haluaisi olla roistoryökäle. Sataluukkuisen monumentin tekoa vauhditti Sepi Kumpulaisen musisointi.

– Nuori taidelukiota käyvä poika kyseli niitä sisustusta varten.

Samalla Salmelle välähti, että renkaista voisi itsekin tehdä jotakin. Autotallista kehkeytyi ateljee, jonka oviaukko sanelee yksittäisen taideteoksen osasen enimmäiskoon. Tällä hetkellä Salmella on myös tilaustöitä, mutta ne odottavat syntyäkseen parempaa hetkeä.

– Tällaiset työt on tehtävä ihmisten katseilta piilossa. Siinä ei seuraa kaipaakaan, pitää olla omissa oloissaan.

Musiikki vie oikeaan tunnelmaan

Salmen pihagrilli on Olavinlinnan tornin mallinen. Varsinaista piippua ei ole, veto kulkee ampuma-aukkojen kautta.

– Sitä tehdessäni kuuntelin **Annikki Tähdän** balladia Olavinlinnasta 20–30 kertaa. Musiikki tekee minulle siivet työhön.

Musiikin vaikutus näkyy vahvasti etenkin Meksikon pikajuna -työssä.

Tällä hetkellä Salmen autotallin soittolistalla ovat sekä **Tapio Rautavaaran** Muurari (Kevät toi) -kappale että **Anssi Kelan** biisi 1972, jossa lauletaan kuinka meistä tuli muurareita, taksikuskeja, suutareita.

– Tein vaimolle 3 vuotta sitten pihalle 100-luukkuisen monumentin. Ihailen omintakeisia taiteilijoita ja tilasin Hesasta **Sepi Kumpulaisen** soittamaan. Laulava talonmies lauloi yhden iltapäivän täällä täyttä luukutusta, kun työssä oli niin paljon luukkuja. Armotonta menoa ja paljon muuta. Se oli kiva iltapäivä. Olen ajatellut, että kutsun vielä toistekin laulamaan tänne pihalle.

Kehto ja vauva -teos syntyi vuosi sitten Risto Salmen äidin kuoltua.

– Kuuntelin **Tarja Ylitalon** Lapin äidin kehtolaulua. Ajattelin, että siinä on äitini vauvana ja minun mummoni kiikuttaa häntä.

Salmen sukujuuret ovat versonneet Kittilästä. Kittiläläisen 1930-luvulla kuolleen isovaarin muistolle Salmi loi Lapinäjän. Tarinan mukaan Korte-Heikka vihasi poromiehiä, kun porot sotkivat hänen heinämaansa. Isovaari uhkasi, että kuoltuaan hän muuttuu sudeksi. Isovaarin kuoleman jälkeen Kittilään oli ilmestynyt iso susi, joka söi melkoisen määrän poroja.

Aikaisemmin Salmi kirjoitti runoja savon murteella, mutta patsaiden teko on tullut kirjoittamisen sijalle.

– Se ei enää sytytä, eikä sen tar-

– Lainasin betonimyllyä, mutta siitä paloi moottori. Mylly pyöri täällä pari vuotta. Siitä tuli Pihaherra.

Haisuli.

vitsekaan. Olen antanut runokirjani aina lahjaksi uninin tehtyäni. Sanon, jos ette tykkää lukemastanne, polttakaa se siinä uunissa.

Muuraaminen on elämää isompi asia

Risto Salmi siirtyi tekemään muuraustöitä 11 vuotta sitten toiminimen alla. Salmi oli ollut vuodesta 1974 Rakennusliiton jäsen.

– Koulutin silloin vanhempaa poikaani muurariksi. Ihmiset väsyi-

vät siihen, että meillä oli monet verokirjat ja sosiaalikulut.

Muuraustyöt ovat pitäneet Salmen porukan leivänsyrjässä kiinni. Vaikka Savosta on tullut kesämökki-alueita, Salmen asiakkaat ovat etupäässä omakotitaloasukkaita.

– Suurimmassa osassa kohteista vanha puretaan ensin pois. Esimerkiksi viime viikolla teimme takan vanhan uninin tilalle.

Uunisuurarille kertyy 50–60 uuninmuurausta vuodessa. Päälle tule-

Mustanaamion hyvä merkki.

Kehto ja vauva -teos.

vat muut muuraustyöt.

Salmen varsinaisen ammattikoulu oli Puolarmetsän sairaala Espoossa.

– Järvisen veljekset oli siellä muuraamassa. Pääsin heidän apurikseen. Sitä kautta tulinkin muuraushommiin.

Salmi ei vaihtaisi muurarin ammattia, vaikka saisi elää elämänsä uudestaan.

– Voiko ihminen kiintyä niin työhönsä, Salmi ihmettelee. ■

Entäs jos Marx olikin oikeassa?

Näin kysyi kosmologi Esko Valtaoja SAK:n suosituksessa Tulevaisuus tänään -suur tapahtumassa.

Teksti: Johanna Hellsten ja Tiina Nurmi-Kokko Kuvat: Johanna Hellsten ja Tessa Kokko

SAK:n Tulevaisuus tänään -tapahtuma lokakuuisena lauantaina Helsingin Paasitornissa tarjoi näkymää työelämän ja yhteiskunnan haasteisiin ja uusiin ratkaisuihin. Paikalle saapui lähes 500 kuulijaa.

Kahdeksaan osittain rinnakkaiseen keskustelutilaisuuteen osallistui yhteensä 26 eri alojen asiantuntijaa ja päättäjää. Puhujina olivat muun muassa Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**, brittiläinen toimittaja ja vasemmistoaktiivisti **Owen Jones**, europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen**, avaruustähtitieteen emeritusprofessori **Esko Valtaoja**, toimittaja-aktiivisti **Suvi Auvinen**, puheenjohtaja **Jarkko Eloranta**, käsikirjoittaja-näyttelijä **Niina Lahtinen**, tubettaja **Roni Back** ja tietokirjailija **Anu Partanen**.

Seminaarin viimeinen keskustelu räjäytti pankin. Esko Valtaojan alustus sai yleisön pyrskähdelemään naurusta ja alustusta seurannut keskustelu Jarkko Elorannan kanssa toi mielenkiintoisia näkökulmia ihmiskunnan tulevaisuuteen.

Valtaoja pohti puheenvuorossaan sitä, olisiko Karl Marx sittenkin voinut olla oikeassa.

– Olemme menossa kohti teollisen jälkeistä yhteiskuntaa. Perinteistä työtä on entistä vähemmän. Perustulo tulee olemaan itsestäänselvyys 100 vuoden säteellä. Mitä jos Marx olikin oikeassa? Hän näki tulevaisuudessa automaation ja runsauden ajan, Valtaoja totesi.

Valtaojan mukaan tiede ja siitä kautta teknologia ja innovaatiot mahdollistavat tämän kehityksen.

– Sadan vuoden perspektiivillä työ ei ole pakkoa vaan vapaaehtoista. Sitä ajaa eteenpäin tiedon ja teknologian sampo.

Työn sankarit ja eläke

Rakennusliiton puheenjohtaja Harjuniemi osallistui paneelikeskusteluun, jossa käsiteltiin liitolle ja sen jäsenille olennaista asiaa; pääsevätkö raskasta työtä tekevät ihmiset elävänä eläkkeelle. Mukana paneelissa olivat myös Työterveyslaitoksen ohjelmapäällikkö **Salla Toppinen-Tanner** ja **Lasse Parvinen**, Suomen Terveystalon johtaja.

Aluksi panelisteja puhutti ikääntyvien viihtyminen ja pärjääminen töissä. Toppinen-Tannerin mukaan ikääntyvien työllisyysaste on parantunut viime vuosina.

– Ja ne ikääntyvät, joilla on töitä, pärjäävät ja viihtyvät työssään. Mut-

ta niiden, jotka uran myöhäisessä vaiheessa menettävät työnsä, on hyvin vaikea työllistyä uudelleen, Toppinen-Tanner totesi.

Henkilökohtaisella terveydentilalla on paljon merkitystä siihen, kuin hyvin ikääntyvä viihtyy työssään.

– Jos on kipeä selkä, on vaikea viihtyä. On hankalaa motivoida ihmistä, jota sattuu. Meillä on Suomessa hyvä työterveysjärjestelmä, joka oikein johdettuna tukee työntekijöiden jaksamista. Perusasia on, että työterveyden pitää hoitaa työkykyä. Ensin jarrut eli erilaiset kivut pitää hoitaa, sitten vasta painaa kaasua. Liikuntalipuista ei ole iloa, jos ihminen on kipeä, Parvinen sanoi.

Harjuniemi komppasi muita panelisteja, mutta toi keskusteluun tärkeän työviihtyvyyteen vaikuttavan tekijän:

– Meidän alallamme on hyvä henki, ihme kyllä. Se on tärkeää työssä jaksamisen kannalta, Harjuniemi totesi.

Rakennustyö on kuitenkin edelleen fyysisesti raskasta.

– Meillä oli muutama vuosi sitten Elävänä eläkkeelle -kampanja, jolla pyrimme kyseenalaistamaan eläkeiän noston. Järjestelmään jäi raskasta työtä tekevien kohdalle merkittävä aukko. Kun alalla

Matti Harjuniemi muistutti, että nykyinen eläkejärjestelmämme on liian kaavamainen raskasta työtä tekevien ihmisten tarpeisiin.

työkyvyttömyys voi koittaa plus 50-vuotiaana, jää sen ja vanhuuseläkkeen ikärajan väliin pitkä matka, Harjuniemi muistutti.

Parvinen totesi, että tilastojen valossakin työkyvyttömyyden kustannukset ovat korkeimmat yrityksillä, jotka toimivat huollon, rakentamisen

ja raskaan teollisuuden aloilla.

– Alojen sisällä on tietysti eroavaisuuksia yritysten välillä. Toiset hoitavat työntekijöidensä asiat paremmin kuin toiset.

Tuki- ja liikuntaelinten vaivat näkyvät pitkän työuran tehneillä rakentajilla. Ne ovat toiseksi suu-

Esko Valtaojan mukaan me kaikki katsomme tulevaisuutta mustat lasit silmillä, vaikka syitä optimismiin on.

rin työkyvyttömyyden syy kaikilla aloilla. Eniten työkyvyttömyyseläkeitä myönnetään Suomessa mielen-terveysongelmien takia.

Harjuniemi peräänkuulutti yksilöllisempää eläkejärjestelmää, joka huomioisi paremmin raskaan työn raatajat.

– Saimme uudessa järjestelmässä kyllä läpi työuraeläkkeen, jolle voi päästä 63-vuotiaana. Sen kriteerit ovat kuitenkin hyvin tiukat. Tilanne on monilla ikääntyvillä rakennusalan työntekijöillä se, että työkyky heikkenee. Tämä työ vaan syö. 1980-luvulla oli vielä olemassa yksilöllinen varhaiseläke. Jotain vastaavaa pitäisi nyt kehitellä. Nykyinen järjestelmä on liian kaavamainen.

– Osa ongelmaa on siinä, että eläkevakuutusyhtiöt pääsevät prosessiin mukaan vasta siinä vaiheessa, kun työkyvyttömyyden uhka on jo päällä. Niiden pitäisi olla aikaisemmin mukana yhdessä työterveyshuollon kanssa. Meillä puuttuu kannuste ottaa kaikki keinot käyttöön työkyvyttömyyden torjuntaan, Parvinen pohti.

Harjuniemi muistutti, että rakennuslalla on paljon pieniä yrityksiä, joilla ei ole työterveyshuoltoa lainkaan, tai sitten käytössä on vain ehdoton minimi.

– Hyvä työterveyshuolto heittäisi yrityksiin vinkkiä siitä, miten työtä voitaisiin keventää ja kehittää fiksumusti niin, että ihmiset jaksaisivat pidempään, hän sanoi.

Hän myös näkee, että tulevaisuudessa ikääntyville rakentajille voisi hyvinkin olla keveämpiä, mutta tärkeitä töitä luvassa.

– Ammattikoulutus ei toimi nyt. Samaan aikaan meillä on ihmisiä, joilla valtava määrä tietoa ja kokemusta, mutta jotka joutuvat ulos työelämästä työkyvyttömyyden takia. Tässä on mainio paikka toimia työpaikkaohjaajina sellaisille nuorille alan opiskelijoille, jotka todella tarvitsevat ohjausta, Harjuniemi totesi.

Harjuniemi lupasi, että liitto alkaa viedä voimallisesti eteenpäin ideaa, että työpaikkaohjaajien koulutus aloitetaan yrityksissä.

– Meidän jäseniltä löytyy kiinnostusta siihen. Työnantajapuoli on tässä mukana ja kun me vähän painostamme, he ovat vielä innokkaammin mukana.

Rakentajanaiset kokoustivat ja nautiskelivat

Rakennusliiton naispuoliset aktiivit, Rakentajanaiset, kokoontuivat Helsingissä samaan aikaan seminaarin kanssa ja seminaari muodosti tapaamisen ensimmäisen päivän pääosuuden. Seminaarin jälkeen kolmisenkymmentä naista kokoontui Rakennusliiton saunatiloissa saunomaan, syömään, nauttimaan virvokkeita ja puimaan päivän antia.

– Seminaari oli todella antoisa ja pidin kaikista alustuksista. Erityisesti kolahtivat Matti Harjuniemen mietteet työterveyshuollosta. Pienissä fir-

Rakentajanaiset viettivät antoisa päivää Paasitornin seminaarissa. Kuva:Tessa Kokko.

Pientä purtavaa Rakennusliiton saunalla. Rakentajanaisten komeat, oranssit "Kova juttu" -paidat aiheuttivat ansaittua ihailua muiden liittojen keskuudessa.

moissa ei ole kunnollista työterveyshuoltoa. Kun työsuhteetkin ovat maalareilla lyhyitä, voi olla, ettei joku ole päässyt koskaan työterveyshuoltoon. Eikä maalareilla automaattisesti testata edes maksa-arvoja, vaikka käsittelemme liuotinaaineita, maalari **Pirjo Perkiökangas** totesi.

Rakentajanaisten kakkospäivän inspiraatiopuolesta vastasi PAM:n puheenjohtaja **Ann Selin**. Hän vauhditti naisten halua olla mukana vaikuttamassa yhteiskunnan kehittämiseen.

Monia askarrutti se, miten voi vaikuttaa osaston ja liiton toimintaan.

– Perehdy asioihin, ole aloitteellinen, tee itsesi tarpeelliseksi ja luota itseesi. Jokainen meistä tietää mikä on vialla ja meillä on ollut tapana vatvoa ongelmia, vaikka pitäisi keskittyä ratkaisemaan ne, Selin sanoi.

Hän kertoi omasta kokemuksestaan, että keskinäinen, rehellinen vertaistuki on tärkeää.

– Vaikka tuntee itsensä pieneksi, liittotoverin ja työkaverin etukä-

teen annetut tsemppisanat auttavat uskaltautumaan asettua ehdolle esimerkiksi liittokokousvaaleissa. Ehkä meidän kaikkien pitäisi ajatella, että kadutaan jälkepäin sitä mitä tuli tehtyä, kuin sitä mitä jätti tekemättä.

Keskusteluun osallistujat olivat valmiita laajaan yhteistyöhön muiden liittojen kanssa kamppailussa turvallisen hyvinvointiyhteiskunnan puolesta. Ja 10 naista otti onkeensa ja päätti lähteä ehdolle Rakennusliiton liittovaaleissa. ■

VIRTAAVIA HARKIMO **VAINE LIND** **TOTTA 999** **LAUPEUKSIA SEUTUJA**

ALLAHIN KANNATTAJILLA TORJUVALAITE

ÄÄNEN KORKEUS SENÄÄRESSÄ TYÖSSÄ KURJENMIEKAN SOKU

SÄHÄMIES JOHANSSON VENE-SUOJA WIR-TANEN

MITÄ, ME EMME ENÄÄ LÖYDÄ PAIKKOJAMME! KATON OSANA VOIT-TAA VA-HINKKO

SUKLAAPAI-TUKKA OHEN-TUA COL-LEGE-PAIK-KA

EX-HUOL-TAMO IRIS AHDIS-TAVA HYVYYS

KRISTIL-LISTEN PUHGEN-JOHTAJA -OJA FRANS-MAN ISIÄ LAIH-DU-TET-TA-VAA KAHVIN-KEITTO

ARIZO-NASSA BOTTAS-VUORI-SALMI

LAURENCE ERLANDER STATIS-TIUKKA RUMA-SANA

YLL-MÄÄ-RAIS-TÄ

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

9	3	6							
2	4	9				1	6		
				1		3	7		
		6				4	9		
5	8					3			
8	3		4						
4	7				6	5	2		
					5	4	9		

		8	7	1					
	3			4					
	5			2					
	4			1					
		1			7				
			3				8		
			9				6		
			8				1		
				7	3	4			

	6					4			
9	5							3	
	8	2							6
		6			1				
				7					
			4			7			
3					5		1		
	4					8		9	
		9							6

1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20
21	22
23	24
25	26

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

6	8	23	19	19		25		25	6	22	21	24	22	14		15		22					
4		3		3	15	23	9	22	11	22		4		25	22	25	22	4	5	4			
11	22	19	25	4		2		15		11	2	11	11	4	25		24		4				
17		2		15	4	25	25	2	18	23		20		10	22	8	4	3	3	4			
4	8	9	4	3		13		19		11	22	1	2		14		22		18				
15		23		3	4	18	20	23	9		16		2	3	2	7	23	9	16	3			
14	15	3	3	2		3		1	4	2	8	20	23			3		13		3			
	23		23		25	4	20	4	15		20		20	23	24	14	14	3	3	2			
23	26	2	9	2	4		13		2	9	23	11	16		15		7		4				
	22		9		13	8	9	4	3	4		23		9	13	24	4	15	4	25			
4	18	17	23	11	4		24		4	13	1	2	18	23	18		5		15				
11	4	13	19	13	18	18	22	3		15		10		3	22	14	22	3	4	3			
13		15		1	4		22	15	2	18	22	6	22		8		13		21				
3	13	13	11	4	8	20	13	19		6		5		20	23	3	4	11	5	2			
							3		5	19	1	23	3	4	15	2		14		22	19		
9	4	18	4	17	13	4		22		16		12	23	3	19	2	3						
2		13		23		25	23	12	2	2	15	2		22			11						
18	2	10	13	25	25	4		12		25		11	23	18	18	22	26						
16		10		22		4	19	23	1	23	11	2		2		18							
							1	2	2	3	4	3		23		16		10	4	6	9	4	18

Rakentajan arki Monta tekijää, yhteinen päämäärä

Rakentajat eivät enää mahdu yhteen ja samaan muottiin. Kuten rakennuksetkin, koostuu työmaan porukka erilaisista osasista, jotka sopivat hyvin yhteen. Jokaisen panosta tarvitaan, jotta työ saadaan valmiiksi.

Miten erilaiset tekijät solahtavat paikalleen työmaallasi? Kuinka saumattomasti yhteistyö pelaa mestalla? Näytä se meille ja työkavereillesi valokuvien avulla. Lähetä kuvasi Google Drive -kuvapalvelun kautta ja osallistu Rakennusliiton valokuvauskilpailuun.

PALKINNOT:

Voittaja ja kaksi muuta palkitaan Verkkokauppa.com lahjakorteilla.

1. palkinto 500 euron lahjakortti
2. palkinto 300 euron lahjakortti
3. palkinto 100 euron lahjakortti

TOIMI NÄIN:

Luo itsellesi Google Drive -kansio. Lataa sinne kuvasi ja yhteystietosi, josta selviää myös jäsennumerosi, tekstitiedostona. RTF- ja Word-tekstitiedostot ovat lukukelpoisia. Lähetä kansion jakolinkki sähköpostitse osoitteeseen rakentajan.arki@rakennusliitto.fi.

Painokelpoisilla valokuvilla on parempi mahdollisuus voittaa pääpalkinto. Eli korkea resoluutio ja iso tiedostokoko ovat valttia.

Lisätietoja kilpailusta saa edellä mainitusta sähköpostiosoitteesta.

SÄÄNNÖT:

Kilpailuaika jatkuu **26.8.2019 asti**, mutta odotamme kuviasi koko kisan ajan.

Järjestäjillä on oikeus julkaista palkittuja kuvia lehdissään ja internet-sivuillaan sekä kilpailukuvista järjestettävissä näyttelyissä. Voittajakuvia voidaan esitellä ilman erillistä korvausta myös muissa tiedotusvälineissä sekä Rakennusliiton muissa julkaisuissa

sekä sosiaalisessa mediassa (esimerkiksi Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa). Palkitsemattomia kuvia järjestäjä voi käyttää 65 euron korvausta vastaan.

Kilpailun tulokset julkaistaan vuoden 2019 elokuun Rakentajassa sekä Rakennusliiton internetsivuilla, Facebookissa sekä Instagramissa.

Rakentaja-lehti julkaisee mielenkiintoisia otoksia pitkin kilpailukautta. Julkaistuista kuvista maksetaan erillinen palkkio. Samalla kerrotaan millaisia valokuvia kaipaamme lisää kisaan.

Kilpailun toteuttavat Rakentaja-lehti ja Rakennusliitto. Kilpailuun voivat osallistua Rakennusliiton jäsenet.

Aktiivinen perhetapahtuma Pajulahdessa

Lahtelaisten osastojen keväällä aloittama ideointi johti Pajulahden urheiluopistolla 8. syyskuuta vietettyyn Aktiiviseen perhetapahtumaan. Tapahtumaa vietettiin leppoisissa tunnelmissa syyskesän lämpimän auringon heliessä osallistujia.

Rakennusliiton ilmapallot toivottivat jo parkkipaikalla osallistujat tervetulleiksi. Ilmapallojen viitoittamana osallistujat löysivät Rakennusliiton infoteltalle, josta osallistujille jaettiin päivän teemaan sopivat Kova juttu -rannekkeet sekä muuta materiaalia Kova juttu - yhteiskunnallisen vaikuttamishankkeen tiimoilta. Tulevaisuuden rakentajille oli jaossa myös huomioliivejä ja virvokkeita.

Pajulahden urheiluopiston meitä varten suunnittelema ohjelma vei päivän aikana erilaisten tehtäväsarjien pariin. Ensimmäisessä osiossa käytiin ihmeteltiin geokätköilyä, toisille laji oli entuudestaan hyvinkin tuttu ja toisille lajin salat avautuivat hiljalleen. Koordinaattien avulla etsittiin pieniä purkkeja, joihin oli jätetty pieniä esineitä tai viestejä muille kätköilijöille. Rastipisteitä oli yhteensä 12 ja joku taisi onnistuneesti jopa löytää ne kaikki.

Pihapeleissä saatiin ihailua kädentaitoja, heittotarkkuutta ja keskittyneitä ilmeitä. Meillä oli mah-

dollisuus testilla mölkkyä, mini-golfia, pelata petanqueta ja huojuva tornia sekä frisbeegolfia.

Nälästä kurnivan vatsan sai täyttää Pajulahden urheiluopiston oman ravintolan seisovan pöydän antimistä. Lounastauon jälkeen päästiin haastamaan omaa fysiikkaa voimistelusalin motoriiikkaradalla, mikä sai veren virtaamaan ja hien nousemaan pintaan. Aluksi testattiin Ankkalinan asukkaiden tuntemusta Aku-hipalla. Siinä pääsi pelastautumaan menemällä kyykkyyhin ja huutamalla Aku Ankassa esiintyviä hahmoja. Ei ollut helppoa seurata kuka on vuorollaan hippa, juosta karkuun ja miettiä eri Aku-hahmoja, lapset taisivat tässä olla ylivoimaisia.

Kiipeilytaitoja pääsi kokeilemaan köysillä ja puolapuilla. Voltteja, kääntöpyöriä ja muita temppuja sai kokeilla air trackilla sekä trampoliinilta suoraan volttimonttuun, joka oli täynnä superlon-kuutioita. Myös muita telineitä ja välineitä käyttäen pääsi testaamaan omat kykynsä ja taitonsa motoriikkaradalla.

Päivän päätteeksi siirryttiin takaisin ulos auringonpaisteeseen pelaamaan joukkuepelejä. Nopeutta ja ketteryyttä tarvittiin hippaa, hännäryöstöä ja lipunryöstöä muis-

Lahtelaisten osastojen perhetapatumassa pääsi kokeilemaan geokätköilyä ja potkimaan norsupalloa. Kuva: Petri Forss.

tuttavassa leikissä. Porukka jaettiin joukkueisiin ja niiden tehtävänä oli kuljettaa keskikentällä olevat kuutiot omiin maaleihin ilman, että toisen joukkueen jäsen ryöstää hännän. Jos häntä kuitenkin ryöstettiin, jäi pelistä pois siksi aikaa kunnes omaan joukkueeseen kuului pelaaja tulisi pelastamaan. Pelastaja kävi hakemassa hännän takaisin silte, jolta häntä puuttui. Voittajajoukkue oli se, kenellä oli omassa maalissa eniten kuutioita ja toisen joukkueen hännät.

Ettei hiki olisi kuivannut ja kroppa luullut pääsevänsä kurituksesta, pelattiin vielä jalkapalloa ensin yh-

dellä tennispallolla, sitten 2:lla ja lopulta 4:llä tennispallolla yhtä aikaa. Juuri kun oli ehtinyt tottua 4 pieneen palloon yhtä aikaa kentällä, vaihtui peliväline isoon jumppapalloon. Hauskaa oli ja naurua riitti. Tunnelma oli välitön, kun ohjelma oli ohi ja ohjaaja näytti meille vielä viimeiset venytykset.

Pajulahden urheiluopiston kauniissa maisemissa Nastolassa Iso-Kukkasan rannalla, meidän kelpasi viettää kaunista syyslauantaita koko perheen voimin. Kiitos kaikille osallistujille hienosta päivästä. ■

Sari Luopa

Vakavissaan, etupyllystä

Kalevauvala: Kansanrunoutta keskustelupalstoilta. Kerännyt Kalevauva.fi Atena.

Johanna Hellsten

Ah, Vauva-lehden keskustelupalsta. Tuo suomalaisten tunteiden likaviemäri, jota lukemalla menettää helposti uskonsa ihmiskuntaan. Kalevauva-bändi on kuitenkin onnistunut löytämään lauluisaan ja nyt myös uudessa Kalevauvala-kirjassaan suomalaisten arjesta karua runollisuutta.

Kalevauva.fi on Aapo Niinisen ja Kimmo Nurminen muodostama yhtye, jonka biisien sanoitukset on kerätty suoraan internetin keskustelupalstoilta. Bändi voitti vuoden 2017 kansanmusiikkipalkinnon.

”Sohva haisee perseeltä”

”Sohva haisee perseeltä, miten puhdistan?

On tässä hajussa mukava katsoa Salkkareita...

Saako jotenkin putsattua tai raikastettua vai tuikkaanko suoraan tuleen?

älä nyt ainakaan polta mieti mikä lämmin pepun löyhyä siitä sitte irto.

Voisko jatkossa hommata jonkun perseenalustan Mun miehellä on nyt lampaantalja Joutuu itse pesemään lumella jos haisee. Oppiihan haisemaan perseeltä. Sika.”

Teos sisältää jo monessa konsertissa kuullut klassikot *Mieheni kertoi telakoituneensa saunaillassa*, *Vantaa*, *Vakavissaan, etupyllystä* ja *Pitääkö synnytyksessä todellakin olla alapää paljaana?*, mut-

ta myös paljon uutta, palstalta kerättyä runomateriaalia.

Kirjassa on omat olennaiset lukunsa maailman syntytarinoista, elämän kiertokulusta, arjesta ja juhlasta sekä rakkaudesta. Loppupää on varattu aforismeille, jotka käsittelevät sitä, mitä normaalit ihmiset ajattelevat yksin ollessaan (ainakin makaronilaatikon riittävyttä vieraille) ja sitä, miten teennäisiä ovat ihmiset, jotka jakavat mieläuseita.

Kirja sopii vinon huumorin ystäville ja ääneen luettavaksi yön pikkutunneilla. ■

KIITÄMME: Perse on mainittu monta kertaa.

MOITIMME: Oleelliset runoelmat kuolemasta puuttuvat.

Ääni kuuluu kansalle

Olavi Virta. Ohjaus Timo Koivusalo. Pääosissa Lauri Tilkanen, Malla Malmivaara, Vesa Vierikko, Seela Sella, Martti Suosalo, Jonna Järnefelt, Raimo Grönberg. 2 h 5 min. K-12.

Tommi Pietarinen

Risto Rappääjien jälkeen Timo Koivusalo tarttuu lempi aiheeseensä, suomalaiseen kulttuurihistoriaan sekä sen juoppolalleihin sankareihin. *Kulkurissa ja joutsenessa* (1999) heitä ovat edustaneet Tapio Rautavaara ja Reino Helismaa, *Rentun ruusussa* (2001) Irvin Goodman ja Vexi Salmi sekä *Sibeliuksessa* (2003) Jean Sibelius ja kumppanit. Joku voisi valittaa, että Koivusalon tuotannossa sukupuolten tasa-arvo ei toteudu.

Laulaja Olavi Virran (1915–1972) tarina sivakoi tuttua latua: elämää nähnyt mies tuijottaa kehystetyksessä kaukaisuuteen ja muistelee taipaleensa käännekohtia, joita ovat vaikea isäsuhe,

sota, ruumiillinen työ, tanssilava, avioliitto, amerikkana, alkoholismi sekä siihen kaatuva liikeyritys. Tapahtumat kerrotaan selkeässä järjestyksessä.

Lahjakkuuden taakka on raskas kantaa, joten erikoisyksilö ajautuu pettämään vaimoaan, tuhlaa rahansa sekä turvottaa naamaansa hotellin Tornin kabinetissa, missä Reino Helismaa ja Toivo Kärki tarjoilevat hovinarreina äijähuumoria.

Paljon riippuu katsojan iästä, sukupuolesta sekä promillemäärästä, miten hän tällaisiin sankareihin suhtautuu. Koivusalo paljastaa viihdyttäjän elämän karun kääntöpuolen, mutta onnistuu jotenkin ihailemaan sitäkin. Samanlainen epäsuhta näkyy ajankuvassa, joka on tarkka mutta takaumas- ja nähtävää Tammisaaren vankileiriä lukuun otta-

matta putipuhdas. Henkilöt replikoivat itsestään-selvyyksiä.

Oikean elämän dramaturgia on myös tässä ta-pauksessa tyly, joten tarina ylevöitetään etelän auringon alla. Olavi Virran äänen kannattelemana katsojakin lopulta herkistyy. ■

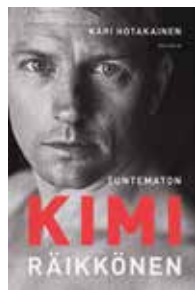
KIITÄMME: Musiikkia

MOITIMME: Luennointia

Formulan ohjaamo on yksinäinen duunipaikka

Kari Hotakainen. Tuntematon Kimi Räikkönen. Siltala.

Karri Hovi

Monitoimikirjailija **Kari Hotakainen** on kirjoittanut ensimmäisen tietokirjansa, jossa käsitellään formulakuski **Kimi Räikkösen**

elämää ja tekoja. Yksi maailman tunnetuimpia suomalaisia on saanut ammattimiehen kirjoittaman elämäkerran, joka hävisi nopeasti niin kirjakaupoista kuin kirjastoistakin. Oli oikein vaikeuksia saada menestysteos arvosteltavaksi. Kansa haluaa tietää millainen mies maailmanmestari kullisien takana oikein on.

Espoossa vuonna 1979 syntynyt Kimi Räikkönen ei varmasti esittelyjä sen kummemmin kaipaa. Jäämiehenä tunnetuksi tullut Räikkönen on yksi kolmesta F1-formuloisista maailmanmestaruuden voittaneesta suomalaisesta. Autoja ja muitakin kovaa kulkevia vehkeitä mies on sompaillut lapsuudesta lähtien. Uran piti aueta auton asentajan hommissa, mutta vauhti oli nuorukaisella niin syvällä kallossa, että se huomattiin aina ulkomaita myöten. Tarkjoukseen tartuttiin ja pian Kimi huomasiin puikottavansa Sauber-tallin Formula 1 -autoa.

Ratti liimaantui tulokkaan käsiin niin hyvin, että huomattavasti suurempi toimija alalla, brittiläinen McLaren-talli osti tulokaskuskin leipiänsä hommaamalla Sauberin miehille hienoja rekkoja ja huippu-tuulitunnelin. McLarenilla kilpailtaessa Kimin maailmanmestaruus oli kahteenkin otteeseen melkein plakkarissa. Ensimmäisenä kautena Ferrarin kirjoissa oli Espoon mies viimeinkin maailmanmestari yhden pisteen erolla seuraavaan kuljettajaan.

Hotakaisen kirjasta selviää käy hyvin ilmi, että ilman perheen ja uskollisten tukimiesten (ja vähän nais-

tenkin) uupumatonta työtä, MM-pallille ei olisi ollut asiaa. Pienestä pitäen Räikkösten perhe on sijoittanut usein viimeisetkin pennosensa pojan autourheilu-harrastukseen. Edes sisäveissä ei kotiin rakennettu, koskapa rahalle oli parempaakin käyttöä. Kimi on tosin hoitanut asian kuntoon myöhemmin.

Kimin nuoruuden ja armeija-aikojen toilailuja kirjassa käsitellään varsin ymmärtäväisesti. Onhan poikkeuksellisen rankan työn jälkeen pidettävä vähän hauskaakin. Joskus on tosin mopo lähtenyt käsistä ja iltapäivälehdet saaneet mielenkiintoista kerrottavaa lukijoilleen. Kimillähän on ollut huomattavasti paremmat mahdollisuudet viettää ”täysipainoista” vapaa-aikaa kuin ikätovereillaan noin yleisesti. Rahaa on tullut ja siitä on myös nautittu täysin rinnoin.

Hotakainen välittää Kimistä välillä varsin pehmeäkin kuvaa, joka ainakin poikkeaa täysin omista mielikuvistani ajomies-Räikkösestä. Menestyksestään ja suuresta omaisuudestaan huolimatta Kimi Räikkönen on ilmeisen oikeasti lähipiirilleen uskollinen ja kavereitaan kunioittava mies. Nämä ovat sellaisia piirteitä, joita myös itse arvostan, vaikkon ihan tältä seisomalta miksi-kään Räikkös-faniksi ryhdykään.

Tuntematon Kimi Räikkönen on kirja, jota on oikeastaan aivan turha suositella yhdellekään formula-kilpailuihin hurahtaneelle. Heistä joka iikka jo on sen varmasti lukenut, jottkut useampaankin kertaan. Kaltaiselleni maallikolle romaanin lukeminen on kurkistus maailmaan, johon hyvin harva meistä oikeasti pääsee, vaikka moni halajaa. Kimin hurja menestys käy myös esimerkiksi siitä, että jos OIKEASTI on halua ja yritystä – mikään ei ole mahdotonta. Ei saa vaan antaa periksi. ■

KIITÄMME: Hyvin tehtyjä taustatöitä.

MOITIMME: Välillä heittäydytään turhankin runolliseksi.

RATKAISUT

1 9 3	6 7 8	2 5 4	6 2 8	7 1 9	3 4 5	1 6 7	3 5 8	4 9 2
7 2 4	9 5 3	8 1 6	7 3 9	5 8 4	6 2 1	9 2 5	6 4 7	1 3 8
6 5 8	2 4 1	9 3 7	1 5 4	6 3 2	9 7 8	4 8 3	2 1 9	5 7 6
3 1 6	5 8 2	7 4 9	8 4 7	2 9 1	5 3 6	7 3 6	8 2 1	9 4 5
9 4 2	3 6 7	1 8 5	3 6 1	4 5 8	7 9 2	8 9 4	5 7 3	6 2 1
5 8 7	1 9 4	3 6 2	5 9 2	3 6 7	1 8 4	5 1 2	4 9 6	7 8 3
8 3 5	4 2 9	6 7 1	4 1 3	9 2 5	8 6 7	3 7 8	9 6 5	2 1 4
4 7 9	8 1 6	5 2 3	9 7 5	8 4 6	2 1 3	6 4 1	7 3 2	8 5 9
2 6 1	7 3 5	4 9 8	2 8 6	1 7 3	4 5 9	2 5 9	1 8 4	3 6 7

A	J	A	J	A		K	I	M	E	Y	S		K	A	R	A	T	E	
P	O	R	O	N	V	A	S	A		S	O	R	V	I		I	R	I	S
S	E	P	E	T		I	L	A	R	I	T		A	S	T	I	M	E	T
I	T	A	L	I	A	T	A	R		T	A	L	A	S		T	O	N	I
						M				K		T	A	H	A	T	O	N	
						L	I	O	N		O	M	E	N	A			O	
						A	N	T	E	N	N	I		K	A	V	E	T	A
						P	U	U	T		E	T	S	I	V	Ä	T	H	
						E	S	S	O		T		T	A	K	O	J	A	
						K		T	U	K	A	L	A		I	N	U	A	
						K	O	V	A	T		A							U
						Ä		I		A	A	M	U	A	S	K	A	R	E
E	S	S	A	Y	A	H		I	H	R	A		P	H	O	E	N	I	X
R	A	T	A		P	Ä	A	T	I	E	T		E	M	I	L	I	A	T
O	L	I	V	I	E	R		T	U	E	T		U	I	J	A	T	A	R
T	A	G	E		T	I	L	A	S	T	O		S	A	A	T	A	N	A

V	I	C	H	E	S	S	K	K	C	O	W	B	O	Y	R	O			
T	A	A	T	T	R	E	M	O	L	O	A	K	O	K	O	A	J	A	
J	C	L	O	S	K	A	I	R	L	I	L	L	A	K	B	A			
Ö	H	G	I	R	A	K	K	I	N	E	D	P	O	H	A	T	T	A	
M	P	A	H	M	A	T	U	S		L	O	V	I	Y	O	N			
L	F	R	E	T	A	N	D	E	M	Ä	I	T	I	O	E	M	Ä	T	
U	Y	Y	R	T	T	I	T	V	A	I	H	D	E		T	U	T		
R	Ä	E	E	K	A	D	A	R	D	D	E	B	Y	Y	T	T	I		
G	N	E	X	I	M	I	A	U	I	M	E	L	Ä	R	Ö	A			
S	D	O	M	U	H	M	A	T	A	E	M	U	B	A	R	A	K		
W	O	A	N	G	E	L	A	B	A	U	V	I	N	E	N	J	R		
E	B	L	A	U	S	U	N	N	O	T	R	P	T	O	Y	O	T	A	T
K	X	U	R	V	A	O	R	I	N	O	C	O	H	U	W				
		T	U	U	L	A	H	D	U	S	C	J	D	E	T	A	L	J	I
		T	J	S	V	E	T	A	R	I	Y	O	S						
		M	A	N	A	G	U	A	O	Ä	F	E	T	S	I	T			
		I	U	E	K	E	F	I	I	R	I	O	L						
		N	I	P	U	K	K	A	F	K	L	E	N	N	O	X			
		Ä	P	O	A	S	E	V	E	L	I	I	N						
		V	I	I	T	A	T	E	Ä	P	A	C	M	A	N				

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:

Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi** tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- a) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- b) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- c) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- d) valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- e) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- f) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;
- g) päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- h) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- i) ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin
- j) käsitellään muut mahdolliset asiat.

TAPAHTUMAT**Hämeenlinnan rakentajaveteraanit**

Kuukausikokous ke 17.10. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Turun rakentajaveteraanit

Perinteinen Nuutinpäivä-risteily su 13.1.2019, m/s Amorella. Koontuminen klo 8.10 Viking Linen terminaalissa. Matkan hinta 40 €/hlö/A2-hytti, sisältää aamiaisen ja päiväruekailun. Sitovat ilmoittautumiset hyteittäin viimeistään ti 11.12., Reijo p. 041 543 7141, Sirpa p. 0500 781 445 tai aluetuomisto ma–pe klo 9–15 p. 040 705 9472.

Uudenmaan rakentajaveteraanit

Pikkujoulut pe 23.11. klo 11–14, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Hiekkaharjun aseman lähellä. Ohjelmassa: klo 11–12 jouluruokailu, klo 12–14 keskustelua ajankohtaisista asioista. Paikalla Jari Jääskeläinen, Esko Kokkonen ja Antero Eerola. Tilaisuus on tarkoitettu Uudenmaan alueen osastojen veteraanijäsenille. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 16.11. joko puhelimitse tai tekstilla, Esko Kokkonen p. 040 543 5881 tai Ensio Frisk p. 050 526 9728.

Lahden osastot: 066,177, 405 ja 604

Yhteinen syyskokous to 15.11. klo 18, Ravintola Koti, Lahden urheilu- ja messukeskus, Salpausselänkatu 7, Lahti, messuhallin 2. krs, pääovesta vasemmalle. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilaisuudessa puhujana liiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi. Ruoka- ja kahvitarjoilu. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osastosi yhteisissä asioissa. Hallitukset

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Syyskokous la 17.11. klo 10, Rakennusliiton keskustoimiston kokoustilat, 2. krs, Siltasaarekatu 4, Helsinki. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 010, Tampere

Vedeneristysjaoston yleinen kokous to 25.10. klo 16.30, os.10:n toimitilat, Sorinkatu 4, Tampere. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 014, Turun maalarit ja lattianpäällystäjät

Uraanlaskentakurssi la 27.10. klo 9–14, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Kouluttajina sopimuslavalavastaavat Markus Ainasoja ja Kari Koivunurmi keskustoimistosta. Tarjolla pientä syötävää. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään la 20.10. tekstiviestillä, Soili p.050 355 9169. **Syyskokous** ma 19.11. klo 18, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turun talonrakentajat

Syyskokous ti 27.11. klo 18, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetuomitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 023, Tuusula

Syyskokous pe 26.10. klo 19.30, Ravintola Huuli, Rantakatu 6, Järvenpää. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 027, Joensuu

Syyskokous to 29.11. klo 19, osaston kokoushuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Liiton edustaja paikalla. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Jouluruokailu** pe 7.12. klo 18, hotelli-ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Jäsen ilmaiseksi, puoliso 5 €, joka maksetaan osaston tilille FI69 5770 0520 4039 88. Ilmoitukset viimeistään pe 23.11. s-postilla: osasto027@24.fi. Ilmoituksen jäsenen nimi, puhelinnumero ja tuleeko yksin vai puolison kanssa. Paikkoja varattu 100 hengelle. Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Syyskokous ti 30.10. klo 18, Voikkaan Työväentalo, Voikkaantie 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetuomitsija Jarkko Harjumaaskola. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Pikkujouluristeily** 1.–2.12. Silja Europalla. Bussikuljetuksen reitti ja aikataulu: klo 14.50 Valkealan ABC piha, klo 15.10 Kouvolan linja-autoasema, klo 15.25 Kuusankosken keskustan pikapysäkki, klo 15.30 Korian ABC piha, klo 15.40 Elimäen Alppiruusun piha. Matkan omavastuu 70 €/hlö. Hintaan

sisältyy päivällinen seisovassa pöydässä ja aamiaisbuffet. Ilmoitathan myös klubikortin numeron. Ilmoittautumiset viimeistään ke 31.10., Seppo Sutinen p.040 055 6103. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Syyskokous pe 16.11. klo 19, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 043, Pori

Syyskokous pe 30.11. klo 18, hotelli Rantakartano Isojojenrannantie 58, Pori. Esillä sääntöjen määrämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 047, Lohja

Risteily 5.–6.12. Turku–Tukholma–Turku, Viking Line Gracella. Lähtö ke 5.12. klo 17.30 Virkkalasta, klo 17.40 Lohjan linja-autoasemalta, mistä linja-auto ajaa reittiä: Lohjan asemalta ja Lempolan kiertoliittymän kautta moottoritietä Turkuun. Laiva lähtee Turusta ke klo 20.55 ja palaa Turkuun to klo 19.50. Risteilyn hinta jäseneltä ja avecilta 50 €/hlö/2hh Seaside-hytissä. Hintaan sisältyy keskiviikkona buffet-illallinen, lauantaina meriamainen ja buffet-päivällinen. Ilmoittautumiset viimeistään pe 30.11. osaston sähköpostiin: rak.osasto47@gmail.com tai osaston toimistolla päivystysaikana kuu-kauden ensimmäisenä maanantaina klo 17–18. Maksu osaston tilille LUSP FI02 4006 1040 0677 65. Viestikenttään lähtijöiden nimet ja syntymävuodet. Hallitus

Os. 053, Oulu

Syyskokous la 10.11. klo 13, Hotell Scandic Oulu Station, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen lounas. Tervetuloa! Hallitus

Os. 055, Järvenpää

Syyskokous to 8.11. klo 18.30 Järvenpää-talo, Hallintokatu 4, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 056, Salo

Alennusta koripallon kotiotteluista. Tule kannustamaan Vilpas Wikingsiä kotiotteluihin kaudella 2018–2019. Ostamalla lippu ennakoon seuran toimistolta (Turuntie 21, Salo), saat 5 €:n alennuksen normaali hinnasta. Jäsenkortti esitettävä! Etu koskee myös eläkeläisiä (eläkeläiskortti) ja työttömiä (työttömyyskortti). Hallitus

Os. 074, Valkeakoski

Syyskokous ti 13.11. klo 19, Kerhomaja, Kerhomajankatu 1, Valkeakoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 075, Vaasan kirvesmiehet

Syyskokous pe 16.11. klo 18, Dallas Pizza Palazzo, Västervikintie 24, Vaasa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija. Kokouksen jälkeen ruokailaan. Tervetuloa! Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Syyskokous pe 16.11. klo 18, Hotel Scandic, Mikonkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston

vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.

Pikkujoulet pe 30.11. konserttitalo Mikaelissa. Esityksenä musikaali Raparperitaivas. Näytös alkaa klo.19. Tämän jälkeen ruokailu Mikaelin ravintolassa. Hinta jäsenelle ja puolisolle 25 €/hlö. Paikkoja varattu 30 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään su 28.10., p. 050 526 6589. Hallitus

Os. 078, Hamina

Pikkujoulet pe 14.12. klo 18, hotelli Leikari, Haminantie 261, Kotka. Linja-autokuljetus lähtee Haminan linja-autoasemalta klo 17.30, ajaen vanhaa tietä poimien matkalta juhlaväkeä kyytiin. Paluu kyyti lähtee klo 23 kohti Haminaa. Ilta alkaa ruokailun merkeissä jatkuen elävällä musiikilla hyvässä seurassa. Omavastuuosuus on 10 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ti 16.11., Juha Mahalakoi-vu s-posti: juha.mahalakoi@gmail.com tai p. 045 144 5122 (soitot mielellään iltaisin). Tervetuloa pikkujouluja viettämään! Hallitus

Os. 083, Keuruu

Syyskokous pe 23.11. klo 18, Hotelli Keuruselkä, Keuruseläntie 134, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulet pe 23.11. klo 19 syyskokouksen jälkeen. Tarjolla herkullinen pikkujoulubuffet sekä tanssit. Osallistua voi jäsen ja puoliso. Ilmoittautumiset viimeistään ke 5.11., Tuire p. 050 568 8175 Omavastuu 10 €/hlö, maksu viimeistään ke 5.11. osaston tilille FI42 4762 1020 0374 28. Tervetuloa! Hallitus

Os. 086, Kokkola

Syyskokous ma 22.10. klo 18, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Rakentajien joulujuhlat pe 2.11. klo 19, Snellmankoti, Rantakatu 27, Kokkola. Tarjolla perinteinen jouluruoka. Musiikista vastaa Swingers-yhtye. Omavastuu jäseniltä 5 €/hlö ja avecilla 10 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään ma 29.10. maksamalla omavastuuosuus osaston tilille FI37 5162 0020 2679 21. Viestikenttään oma nimi. Jatkossa osastollamme ei ole päivystystä. Työehtoasioissa yhteys: Risto Järvi p. 050 079 8022 tai Hannu Yli-Hukkala p. 040 080 2083. Hallitus

Os. 091, Kuopio

Syyskokous la 10.11. klo 10, hotelli-ravintola Puijonsarvi, kokoustilat, Minna Canthin katu 16, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen lounas. Tervetuloa!

Pikkujoulet pe 23.11. klo 19, Kuopion kaupungin teatteri, Minna-näyttämö. Esitys Puhtaana käteen. Erkki Lehtinen on aika tavallinen savolainen mies. Paitsi että on vähän vilunki. Tai no, vähän ja vähän, miten sen nyt ottaa. Hän on nimittäin työttömäksi jäätyään elättänyt itsensä jo parin vuoden ajan erilaisilla sosiaaliturvahuijauksilla. Tukihakemuksiinsa hän on kehitellyt kaikenlaisia henkilöitä, niin eläviä kuin kuolleita, koska ei ole kehittänyt kertoa kenellekään olevansa työtön. Ja tietysti myös siksi, että systeemi on Erkin yllätykseksi toiminut todella hyvin. Puhtaana käteen esitys on ollut valtava menestys maailmalla, ja sitä se on varmasti Kuopiossakin. Siitä pitävät huolen teatterin urhoolliset koomikot Mikot Rantaniva ja Paananen. Esitykseen on varattu 100 lippua ja mukaan voi ottaa avecin. Hinta 15 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään la 17.11., Tuomo Pietikäinen p. 044 973 3808, mieluiten tekstiviestillä. Hallitus

Os. 094, Turku

Syyskokous to 1.11. klo 18, Turun aluetoimisto, kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 17.30. Hallitus

Os. 095, Vaasa

Pikkujoulumatka 16.–18.11. Pärnuun. Matkan omavastuu jäseneltä sekä perheenjäseniltä 100 €/hlö. Paikkoja 30 kpl. Tiedustelut ja ilmoittautuminen viimeistään ma 22.10., Pentti Kautto p. 040 558 2383. Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Syyskokous pe 2.12. klo 13, hotelli Scandic Hämeenlinna City, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilanne-

katsauksen pitää aluetoimitsija Keijo Ilo. Kokouksen päätteeksi ruokailu. Tervetuloa!

Pikkujoulet pe 14.12. klo 19, Original Sokos Hotel Vaakuna, Possentie 7, Hämeenlinna. Hollywood Show & Dinner. Omavastuu 20 €/hlö. Paikkoja varattu 60 hengelle. Ilmoittautumiset ja maksut viimeistään pe 3.12.: Hämeenlinnan toimisto, Birger Jaarlin katu 18, kahtena maanantaina 12.11. ja 19.11. klo 14.30–16.30 tai rahastonhoitaja Timo Nikkaselle p. 041 499 9503. Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ke 7.11. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulet la 8.12. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Mika Yli-Suvanto p. 050 413 2918. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimitiet ja bitumieristäjät

Pikiukkojen palaveri ke 25.10. klo 13, poikkeuksellisesti Hyrylässä, Vanha Unkka, Hämeentie 18 A Tuusula. Aiheena ensivuoden tapahtumat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Kevätmatka 4.–7.4.2019 suuntautuu Kööpenhaminaan Tanskaan. Matkan hinta jäsenille 265 €/hlö ja muille 530 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään to 15.11., Matti Sartesuo, p. 044 020 3768, mattisartesuo1@gmail.com. Hallitus

Os. 113, Siilinjärvi

Syyskokous ti 6.11. klo 18, Luottamusmiestoimisto, Harjamientie 1 Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 124, Toijala

Syyskokous/Keilausta/Pikkujoulet pe 16.11. klo 19, Akaan Keilahallilla, Hallamäentie 3, Akaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Jäsenille on varattu keilausta yksi tunti kokousta ennen klo 18. Kokouksen jälkeen pikkujoulet: ruokailu ja sauna. Tervetuloa! Hallitus

Os. 131, Rovaniemi

Syyskokous pe 23.11. klo 18, Lapinkatu 2, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Syyskokous su 28.10. klo 15, Niskavuoren Portti, Ruokojärventie 8, Haapakallio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 162, Kouvolan maalarit ja mattomiehet

Syyskokous la 17.11. klo 13, Hotelli Scandic Kouvola, Kouvolaankatu 11. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa ruuan kokoukseen osallistuville. Tervetuloa! Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Syyskokous pe 26.10. klo 17, Kahvila Siiri, Uotintie 5, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** 1.–2.12. kylpylä Caribia, Turku. Matkan hinta 40 €/60 €. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 26.10., Tero Tiura p. 050 569 2081. Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Syyskokous su 18.11. klo 15, Lähi-ABC Pieksämäki, Vehkanotko 2, Pieksämäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019) ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 203, Haukipudas

Syyskokous ti 30.10. klo 18, Heiton talo, Törmäntie 15, Haukipudas. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan

edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvi- ja sämpylätarjoilu.

Pikkujouluruokailu pe 30.11. klo 18, Ravintola Samantta, Välitie 3, Haukipudas. Omavastuu 10 €/hlö, myös avec. Ilmoittautumiset viimeistään pe 23.11., Mika Hast p. 050 567 0316. Tervetuloa! Hallitus

Os. 206, Juva

Syyskokous pe 19.10. klo 18, Kahvikulma, Juvantie 16, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 222, Raahen rakentajat

Syyskokous ti 23.10. klo 17, Raahen Hovi, Kirkkokatu 28, Raahen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 223, Raahen maa- ja vesirakentajat

Syyskokous ma 23.10. klo 17, Hotelli Raahen Hovi, Kirkkokatu 28, Raahen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Nimetään osaston edustajat SAK:n paikallisjärjestön hallitukseen. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Syyskokous la 17.11. klo 13, Perttulan Kansantalo, Nummenpääntie 1, Perttula. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Syyskokous ma 12.11. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskiväivänseläntie 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Syyskokous su 21.10. klo 17, Järjestökeskus Kitinen, Jäämerentie 19, Sodankylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Syyskokous 29.10. klo 18, Ravintola Mutakatti, Yhdystie 2, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous la 24.11. klo 9, osaston toimitilat, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista kertomassa liiton varapuheenjohtaja Kyösti Suokas. Hallitus

Os. 393, Oulun putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous to 1.11. klo 17, Hotelli Lasaretti, Kasarmintie 13, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokoukseen osallistuvat saavat liput Rakentajien yhteisiin pikkujouluihin la 8.12. klo 18. Kokouksen jälkeen iltapalatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 494, Joensuu putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ti 30.11. klo 18, Ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. **Jouluruokailu** la 1.12. klo 19, Ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Ilmoittautumiset viimeistään la 17.11 p. 050 338 4169 tai 040 913 6832 Tervetuloa! Hallitus

Os. 533, Turku

Syyskokous/Pikkujoulut pe 16.11. klo 19, Turun aluetoimiston alakeran kokoustilat, Uudenmaankatu

6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Pikkujoulut pidetään kokouksen jälkeen. Tervetuloa mukaan! Hallitus

Os. 540, Uudenmaan maarakentajat

Syyskokous la 20.10. klo 11, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 542, Jyväskylä

Syyskokous la 17.11. klo 14, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjökatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 553, Luoteis-Pirkanmaa

Syyskokous la 27.10. klo 18, Ruusukontin tilat, Kontinkatu 4, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 559, Kannus

Syyskokous to 18.10. klo 18, Työväentalo, Mäkiraontie 1, Kannus. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Syyskokous/Pikkujoulut la 10.11. klo 13, Hotelli Vantaa, Hertaksentie 2, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Syyskokous ma 19.11. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Syyskokous ti 23.10. klo 18, Oulun toimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 24.11. klo 19, Madetojan Sali, Leevi Madetojan katu 1-3, Oulu. Stand up show Beetasalpaajat – Ilari Johansson ja Niko Kivelä. Lippuja 30 kpl, ei omavastuuta, jäsen ja avec. Sisältää väliaikatarjoilut. Ilmoittautumiset viimeistään su 18.11., Lauri Kiuttu p. 044 703 7839. Tervetuloa! Hallitus

Os. 626, Jyväskylän muurarit

Syyskokous to 1.11. klo 18, Keski-Suomen aluetoimisto, kokoushuone, Yrjönkatu 34, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

KUOLLEITA

Savila Arto Tapani

Osastomme pitkäaikainen jäsen Arto Tapani Savila kuoli 20.8.2018. Hän oli syntynyt 5.7.1957 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1976. Muistoa kunnioittaen Os. 123, Rauma

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 2.6.2018:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy

- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti OüBluescreen Oü
- Budtek Sp. Z.o.o.
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- CNS Services Oy
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner OyEdmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirit Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oy
- Kobolt 9 Oy
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MTA Rakennus Oy
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy

- Nordic Manager Oü
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

MUURARIEN TALVIPÄIVÄT

Aika: 23.–24.2.2019

Paikka: Hotelli Korpilampi, Korpilammentie 5, Espoo.

Ilmoittautumiset suoraan hotellille viimeistään to 24.1.2019, yhteyshenkilö Salla Tuohisaari p. +358 961 384 226.

Os. 601, Helsingin muurarit

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

PUTKIASENTAJIEN TES- JA URAKANMITTAUS-KOULUTUS Uusimaa

Aika: la 10.11. klo 11, kesto noin 3,5 tuntia.

Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki

Aiheena: Mitä urakkamääräyksissä on muuttunut ja mitä tulee ottaa huomioon urakkaa tehdessä.

Kurssin päätteeksi mahdollisuus ruokailuun!

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Niko Räsänen p. 040 508 7731

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jätät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaaajasyhteistyöhön voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työnantajatililykset 020 774 3344
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma–pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma–to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuheli-
mesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen
paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta
soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
Siltasaarenkatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto
Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto
Torikatu 30
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto
Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
Kihlmaninraitti 1 D
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto
Keskuspuistokatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluajamme on toistaiseksi ma–pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuheli-
mesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen
paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta
soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsiointiin voit täyttää ansiopäiväraahakemuk-
sesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuk-
sesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi.
eAsiointiin voit myös tarkastella päivärahan
hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton
jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespal-
velusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoi-
mistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus
jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton
eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta
Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars
är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade
blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som
har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända
frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.raken-
nusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa: Muistilista työttömyyspäivärahan hakemiseen

Aktiivimalli

Aktiivimalli tiivistettynä: Työttömyysturvaa leikataan 4,65 prosentilla, jos työttömyysaikana ei ole vaadittavaa aktiivisuutta. Aktiivisuutta tarkastellaan 65 työttömyysturvan maksupäivän ajalta, ja mahdollinen alenema toteutetaan seuraavan 65 maksupäivän jaksolla. Lainsäätäjät velvoittaa työttömyyskassa seuraamaan aktiivisuutta.

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos 65 maksupäivän aikana on

- palkkatyössä vähintään 18 tuntia
 - 5 päivää työllistymistä edistävissä palvelussa
 - saanut tuloa yritystoiminnasta vähintään 23 prosenttia yrittäjän työssäoloahtoon luettavasta työtulosta (2018: 241,04 euroa)
- Ensimmäinen tarkastelujakso alkaa ensimmäisestä maksetusta päivärahopäivästä, joten ensimmäinen mahdollinen alenema voi tulla, kun on maksettu 65 päivää. Samalla alkaa uusi 65 päivän tarkastelujakso.

Tarkastelujakso alkaa alusta myös silloin, kun työssäoloahto täyttyy tai työllistymisen takia etuutta ei makseta. Samalla päiväraha palautuu normaalitasolle, vaikka sitä olisi edellisellä tarkastelujaksolla maksettu alennettuna.

Aktiivisuutta ei seurata, jos

- sinulle maksetaan työkyvyttömyyden tai vamman perusteella myönnettävää etuutta
- toimit omais- tai perhehoitajana
- odotat työkyvyttömyyseläkepäätöstä eläkeyhtiöstä
- yhdenjaksoinen työttömyyspäivärahan saantisi kokoaikaisen lomautuksen tai lyhennetyn työviikon perusteella kestää alle 65 maksupäivää

Huomioithan että kassalla tulee olla vapautusta varten dokumentaatio vapautuksen syystä.

Ostavastuu

Ostavastuu-aika on 5 päivää. Omavastuuta ei kuitenkaan aseteta edelleenkään kuin kerran vuodessa eli jos työssäoloahto täyttyy vuoden sisällä, ei tule uutta 5 päivän omavastuu-aikaa.

Liikkuvuusavustus

Vuonna 2018 alkavaan työsuhteeseen liikkuvuusavustusta voi hakea myös jälkikäteen, mutta viimeistään 3 kuukauden kuluttua työsuhteen alkupäivästä. Lakimuutoksen myötä liikkuvuusavustus voidaan myöntää myös työhön liittyvän koulutuksen ajalle, jos koulutukseen osallistuminen on edellytyksenä

työsuhteen alkamiselle ja muut liikkuvuusavustuksen saamisen ehdot täytyvät. Liikkuvuusavustusta voi saada myös osa-aikatyöhön, jossa työtunteja on vähemmän kuin 18 viikossa. Osa-aikatyön aikana liikkuvuusavustusta maksetaan vain työpäiville.

Liikkuvuusavustusta on mahdollista myöntää korotettuna. Lapsikorotus myönnetään kuten työttömyysturvassa. Lisäksi liikkuvuusavustukseen voi saada erillisen korotusosan, jos työmatka on yli 200 kilometriä. Ilman korotusta liikkuvuusavustus on suuruudeltaan peruspäivärahan suuruinen eli 32,40€/pv. Liikkuvuusavustus on verotettavaa tuloa.

Ansiopäivärahan saajille liikkuvuusavustuksen maksaa työttömyyskassa, peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea saaville Kela.

Yritystoiminta

Vuonna 2018 työttömän työnhakijan aloittaman yritystoiminnan päätoimisuutta ei tutkita ensimmäisen 4 kuukauden aikana. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että 4 ensimmäistä yrittäjäkuukautta voi saada ansiopäivärahaa riippumatta yritystoiminnan luonteesta. Yritystulo sovitellaan, ja yritystoiminnan aloittamisesta tulee aina ilmoittaa TE-toimistoon heti sen alkaessa. ■

Byggbranschens arbetslöshetskassa informerar Minneslista för hur du ansöker om arbetslöshetsdagpenning

Aktiveringsmodellen

Aktiveringsmodellen i sammandrag: Arbetslöshetsskyddet skärs ner med 4,65 procent, om du under den tid du är arbetslös inte uppvisar den aktivitet som krävs. Aktiviteten granskas för en period på 65 betalningsdagar och den eventuella sänkningen genomförs under följande 65 dagars period. Lagstiftaren förpliktar arbetslöshetskassan att följa med aktiviteten.

Kravet på aktivitet uppfylls om du under 65 betalningsdagar har

- varit i lönearbete i minst 18 timmar
- varit i sysselsättningsfrämjande tjänst i 5 dagar
- fått inkomst från företagareverksamhet till ett belopp som utgör minst 23 procent av den arbetsinkomst som räknas in i företagarens arbetsvillkor (2018: 241,04 euro)

Den första granskningsperioden börjar första dagen då dagpenning har betalats ut, så den första möjliga sänkningen kan komma, när du fått dagpenning i 65 dagar. Samtidigt börjar en ny granskningsperiod på 65 dagar.

Granskningsperioden börjar på nytt också då arbetsvillkoret uppfylls eller då förmån inte betalas för att du har fått arbete. Samtidigt återgår dagpenningen till normal nivå, även om den har betalats sänkt under föregående granskningsperiod.

Aktiviteten följs inte om

- du får förmån på grund av invaliditet eller skada
 - du fungerar som närstående- eller familjevårdare
 - du väntar på beslut om invalidpension från pensionsbolag
 - utbetalningen av dagpenning till dig räcker under 65 dagar på grund av permittering eller förkortad arbetsvecka
- Märk att du ska skicka in dokumentation på orsaken till befrielsen till arbetslöshetskassan.

Självrisk

Självrisktiden är 5 dagar. Självrisktiden räknas fortfarande inte mer än en gång om året dvs. om arbetsvillkoret uppfylls under året, blir det ingen ny 5 dagar lång självrisktid.

Rörlighetsunderstöd

Man kan också i efterhand ansöka om rörlighetsunderstöd för en anställning som börjar under år 2018, men det ska ske senast inom 3 månader från att anställningen började. En lagändring gör det möjligt att ansöka om rörlighetsunderstöd också för utbildning som hör till arbetet, om utbildningen är en förutsättning för att anställningen ska börja och övriga villkor för att få rörlighetsunderstöd uppfylls. Man kan också för rörlighetsunderstöd för deltidsarbete, om man har

minst 18 arbetstimmar per vecka. Under tiden med deltidsarbete betalas rörlighetsunderstödet bara för arbetsdagar.

Det är möjligt att bevilja förhöjt rörlighetsunderstöd. Barnförhöjningen beviljas på samma sätt som inom arbetslöshetsskyddet. Dessutom kan man få en särskild förhöjningsdel till rörlighetsunderstödet, om arbetsresan är över 200 kilometer. Utan förhöjning är rörlighetsunderstödet lika stort som grunddagpenningen, dvs. 32.40 €/dag. Rörlighetsunderstödet är beskattningsbar inkomst.

Arbetslöshetskassan betalar rörlighetsunderstödet till dem som får inkomstdagpenning, FPA betalar det till dem som får grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

Företagsverksamhet

Man undersöker inte om företagandet är en huvudsyssla under de första 4 månaderna då en arbetslös arbetssökande startar företagsverksamhet under 2018. I praktiken innebär detta att du under de första 4 månaderna som företagare kan få inkomstdagpenning oberoende av karaktären på företagsverksamheten. Företagarinkomsten jämkas, och du ska alltid informera TE-centralen om att du inlett företagsverksamhet genast då den börjar. ■

Pidä itsesi terveenä syömällä fiksusti

Moni painonsa kanssa tuskaileva rakennusmies pohtii sitä, miksei paino laske eikä työmaalle riitä vireyttä.

Rakennusalan ammattilaistenkin parissa työskentelevä hyvinvointi- ja ravintovalmentaja, personal trainer **Anu Laaksonen** muistuttaa, että säännöllisesti syömällä rankkaa työtä jaksaa paljon paremmin.

Aamun anti sanelee päivän kulun

Laaksonen mukaan monen työmiehen haaste on siinä, että kun lähdetään kiireessä liikkeelle, säännöllisyys aterioinnissa unohtuu heti aamusta.

– Työmaalle mennään varhain, joten yleisin virhe on aamiaisen väliin jättäminen. Kahvilla ja mehulla pääsee käyntiin, muttei jaksu pitkään. Leipä tai puuro on jo parempi vaihtoehto, mutta nekään eivät riitä sellaisinaan. Lisää siis leivälle pari munaa ja puuroon marjoja, proteiinia tai terveellistä rasvaa, kuten oliiviöljyä.

Aamun kiireeseen vetoavia asiakkaitaan hän muistuttaa siitä, että esimerkiksi munakkaan te-

koon menee vain pari minuuttia.

Hyvän aamupalan jälkeen ruokailurytmistä tulisi huolehtia pitkin päivää. Etenkin fyysisesti ranskassa työssä säännöllinen energiansaanti on tärkeää.

– Jos syöt vain kolmesti päivässä, ei ole helppo koostaa annosta, jossa on tarpeeksi ravinteita ja vitamiineja. Harva raksalla hommia painava hemmo ehtii kuitenkaan syödä suositeltavaa 4–6 kertaa päivässä. Siksi aamiainen on päivän kulmakiivi, Laaksonen sanoo.

Liikaa äijäruokaa

Toinen yleinen virhe on ylensyönti. Vanha kunnan lautasmalli ehkäisee sitä tehokkaasti.

– Moni mies syö liikaa ja vääriä asioita. Kukaan ei pidemmän päälle voi hyvin pizzalla, kebabilla ja hodarilla. Oikein koostetulla lautasella on oman kämmenen verran proteiininlähdet-

tä, toinen kämmenellinen pastaa tai riisiä ja puolet salaattia.

Laaksonen välttää silti antamasta liian yleispäteviä ohjeistuksia, koska työnkuva sekä työpäivän jälkeiset harrastukset vaikuttavat päivän kokonaiskulutukseen.

– Valvontatehtävissä kuluu vähemmän energiaa, joten ateriakoot tulee mitoittaa sen mukaan. Eikä kenenkään keho tarvitse jättimäistä lounasta – ellet sitten treenaa tosissasi aina rankan työpäivän jälkeen, hän toteaa ja jatkaa:

– Työmaaruokaloissa ateriakokonaisuudet on mietitty. Mutta jos lapat lautasellesi lihaa kolmen hengen edestä, kehoosi väsy varmasti. Kaikki ruoka pitäisi mahtua yhdelle lautaselle. Lounasta siis maltilla ja nauti välipalaksi vaikka banaani, rahka tai herapirtelö.

Einesten ystäville Laaksonen suosittaa sydänmerkittyjä eineksiä, joiden suola- ja rasva-asiat ovat kunnossa. Samalla hän muistuttaa riittävästä vedenjuonnista.

– Me suomalaiset olemme kahvinkittaajia. Rakennustyömaillakin juodaan pannukaupalla kahvia samalla kun hikoillaan paksuissa työvaatteissa. Huono yhtälö.

Rotia iltasyömisiin

Jos päivän aikana on syöty miten sattuu, kotiin palatessa nälkä tekee helposti tepposet.

– Kiljuvaan nälkään saatetaan ahmia pizza tai tusina lämmitettyjä leipiä. Ei ihme, että vyötärön ympärys kasvaa ja työssä on raskasta, Laaksonen kertoo.

Huonoillaruokailutottumuksilla on myös kauskantoisempia seurauksia kuin töissä uuvahamisen.

– Tutkimusten mukaan sydän ja verenkiertoelimistö kärsivät rasvaisten ruokien, ylensyönnin ja alkoholin yhdistelmästä. Mutta koska kehomme kuitenkin tarvitsee rasvoja toimiakseen, viisas korvaa osan voista oliiviöljyllä, avokadoilla ja pähkinöillä.

Väriä kaamoksen keskelle

Vuoden pimeimmän ajan koittaessa rakentajienkin jaksaminen on koetuksella. Laaksonen kehottaakin syömään kaamosaikaan mahdollisimman värikkäästi.

– Väri ei ole vain vihreää ja punaista. Salaatin, kurkun ja tomaatin ohella lautaselta tulisi löytyä marjoja ja juureksia. Kauden kotimaiset juurekset ovat herkullisia ja edullisia.

– Talvikauden flunssa-aallon aikaan on myös huolehdittava C-vitamiinin saannista. Kaiken maailman laihdutusartikkeleiden vuoksi moni pelkää suotta hedelmien sisältämiä sokereita. Kyllä se lihominen tapahtuu karkkeja mussuttamalla eikä hedelmillä, Laaksonen hymähtää.

Vaikka oikein syöminen on periaatteessa helppoa, syöminen on tunneperäinen tapa, jonka muuttaminen vaatii halua ja päättäväisyyttä.

– Mutta kun kerran pääset oikein syömisen makuun, huomaat nopeasti sen, miten paljon paremmin jaksat töissä pimeimpäänkin vuodenaikaan. ■

Helppoja ratkaisuja vaikeisiin ongelmiin?

Yleisimmät puheenaiheet rakennustyömailla ovat työturvallisuus, ulkomainen työvoima ja kosteudenhallinta. Nämä asiat ovat toistuvasti esillä myös julkisuudessa ja niistä on kaikilla näkemys poliitikoista virkamiehiin ja tavallisesta kaduntallaajasta alan ammattilaisiin. Kaikkien niiden eteen ja mahdollisten ongelmakohtien parantamiseen on eri rakennusalan portaissa käytetty määrätömästi aikaa ja rahaa, asetettu työryhmiä ja toimikuntia. Tehty julkilausumia ja kampanjoita.

Silti ongelmat ovat aina suurin piirtein ennallaan ruohonjuuritasolla isoa työmaata aloitettaessa. Siellä, missä ne kouriintuntuvimmin ovat joka päivä edessä. Isot rakennusliikkeet ovat kehittäneet TR-mittauksen työvälineeksi parantaakseen työturvallisuutta. Niitä tekevät kaverit, jotka keran viikossa kiertävät tuiman näköisinä työmaan tabletti kädessään, eivät esittele itseään kenellekään ja huomauttelevat milloin mistäkin tärkeästä tai työmiehen mielestä vähemmän tärkeästä. Suojalasit ja kypärän hihna ovat suosikkeja.

Samaan aikaan ja toistuvasti työmaan kulkureitit ovat usein vaarallisia ja pimeitä. Varastointitiloja ei ole, vaan kaikkien aliurakoitsijoiden tavarat ovat hujan hajan. Siivous on puutteellista.

Sisätöitä aloitettaessa vesi tulee sisään. Ei ole sellaista uudismuuria ollut vuosikausiin, ettei näin olisi käynyt. Millainen työturvallisuushaka ovat esimerkiksi vedessä lilluvat sähkölaitteet ja jatkoroikat?

Puhumattakaan siitä, että ne rakenteet oikeasti kastuvat, eikä niillä ole aikaa kuivua. Muutama vuosi sitten Herttoniemeen Helsingissä rakennettiin kerrostaloja ja tiilimuurausta odotelleet villat olivat talven räntä-, lumi- ja vesisateiden riepotehtavana usean kuukauden ajan. Oikein hirtitti bussilla ohi mennessä katsella mustunutta ja läpimärkää vuorausta.

Paikallislehdessä asiasta kysyttiin työmaan vastaavalta mestarilta, joka totesi vain rakennuttajan valinneen rakentamistavan. Se siitä. Jossain vaiheessa kevättalvea julkisivu muurattiin umpeen ja talven riepottelemat eristeet jäivät sinne.

Kosteudenhallinta ja sen tuhannen suunnitelmaa siihen liittyen ovat yhtä tyhjää kanssa, kun osapuolilla ei ole oikeasti halua siihen tarttua sääsuojauksella, kunnollisella varastoinnilla ja, mikä tärkeintä, antamalla aikatauluun väljyyttä. Mahdollisuutta reagoida erilaisiin sääolosuhteisiin. Suomessa on vielä 4 vuodenaikaa, ainakin suurin piirtein.

Ulkomaisen työvoiman suhteen ainakin täällä pääkaupunkiseudulla tilanteeseen on jo totuttu. Eri asia on, ovatko kaikki siihen sopeutuneet, vaikka syytä olisi. Se asia ei tule muuttumaan. Se, mistä tulisi pitää huolta on, että heilläkin olisivat samat oikeudet ja velvollisuudet kuin kotimaisilla työntekijöillä. Varsinkin palkanmaksun suhteen.

Kaikki nämä ovat loppupeleissä monimutkaisia asioita, eikä niihin liene yksinkertaisia vastauksia. Täytyy sen takia vielä sanoa, että näiden asioiden kanssa painiskeleville voi nostaa kypärää. Työmaiden työturvallisuusvastaavat ovat vapaaehtoisesti hommassa, josta he saavat harvoin kiitosta. Silti he ovat ottaneet hoitaakseen homman, jolla edes yritetään ntehdä työmaista turvallisempia paikkoja työskennellä. Kosteudenhallinta kysymykset ovat usein tavallisen rivimestarinkin ulottumattomissa.

Ulkomainen työvoima on tullut tekemään töitä, niin kuin Suomestakin on lähdetty muun muassa Yhdysvaltoihin, Ruotsiin ja Venäjälle. Helppoja ratkaisuja vaikeisiin ongelmiin ei ole, mutta keskenään jupisemalla ja valittamalla mikään ei ainakaan muutu. ■

Timo Kuvaja
maalari

ROLLER HIGH

Sievi Roller High XL+ S3 – Jalkineet vaihteleviin työtilanteisiin

Kun työ vie sinut vaihteleviin olosuhteisiin, jalkineen rakenne suojaa ja tukee nilkkaa. Boa®-mekanismi antaa mukavuutta turvajalkineiden käyttäjille: vain rullan pyöräytys ja saat säädettyä jalkineiden istuvuuden juuri sinun jaloillesi sopivaksi. Jalkineet ovat myös nopeat ja helpot riisua: nauhoitus vapautuu vaivattomasti nostamalla rullaa. XL-lesti on normaalia lestiä laajempi, minkä ansiosta jaloilla ja varpailla on enemmän tilaa.

Boa® -kiristysmekanismi • Pitävä ja joustava pohja • FlexStep® -iskunvaimennus • Pällinen kestävä nahkaa ja mikrokuitua • Hengittävä 3D-dry®-vuorimateriaali • Kevyt, metalliton varvassuoja • Teräksinen, joustava naulaanastumissuoja • Öljyä ja kemikaaleja kestävät pohjat • Antistaattinen ja ESD • Suomessa tehty

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As. Puh. (08) 488 11 • info@sievi.com • www.sievi.com